

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knaflova ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knaflova ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din, Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne kraljevice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Z vzgledi naprej!

V zadnjih številkah «Domovine» smo zavzeli naše stališče napram protikmetским izvajanjem raznih gospodov o vzrokih gospodarskega propadanja našega kmeta. «Slovenca» vse to ni prav všeč, pa nas hoče zavračati. Odkrito smo pokazali gospodom zmotne pojme o kmetu, o njegovih težavah in potrebah ter jim povedali, da kmeta sploh ne poznajo.

Sicer smo prav vajeni s te strani napačnih razlag, vendar pa nismo mislili, da gre njihovo zavijanje tako daleč, da nam podtikaajo javno besede, ki jih sploh nismo zapisali.

«Naša narodna nramnost stalno pada,» vzdihuje «Slovenec», «zato je treba najti vzrokov za to naše propadanje. Žal pa ovira prost pogled na to vprašanje ostanek tiste nesrečne politične demagogije v naši miselnosti, zavoljo katere mnogi mislijo, da bodo ljudstvu koristili, če tajijo njegove nramnostne napake in zvrtaajo krivdo za sodobno delno propadlost naroda izključno na gnotne razmere in činitelje. Naravna razlika mora vladati med stanovi! Če je tem listom («Domovini») poveličevanje uživanja edina svrha, se ne bomo nikoli razumeli.»

Kje ste čitali, gospodje okrog «Slovenca», to v «Domovini»? Če smo se potegnili za našega kmeta, ki ste mu vi odrekli najenostavnejše užitke civilizacije (kavo, sladkor, vožnjo z vlakom), ki jih nikdo na svetu ne odreka niti črnem v Afriki, nas zmerjate s političnimi demagogi in nam podtikate, da dajemo celo potuho narodovim nramnostnim napakam. Mi smo razpravljali o gospodarskem propadanju našega kmeta in smo seveda iskali vzrokov za to v neugodnih gospodarskih pogojih.

O nramstvenem propadu v tej zvezi sploh nismo govorili, ker je pač smešno trditi, da naš kmet, če uživa sladkor in se oblači po pariški modi in se vozi po železnici, s tem že nramstveno propada. Ker vidimo, da slabo čitate naš list, vas prosimo, da preberete naše članke o pijanstvu, veselica in drugih napakah, ki smo jih bičali vedno ostreje, kakor ste si jih vi kdaj upali, pa če bi se tudi komu s tem za prvi hip zamerili. Vemo, da je vsak očitek bridek, vendar pa vkljub prvotnemu neugodju vodi k razglabljanju in poboljšanju.

«Naravna razlika mora vladati med stanovi!» pravite, ponosni gospodje. «Riba pri glavi smrdi, narod pa pri inteligenci», je zapisal resnico v vašem listu pravi kmečki fant. Prosim vas, gospodje, povejte mi, ali spada tudi k razliki med stanovi posečanje barov, plesnih prireditelj in drugih mestnih zabav. Poglejte svoje veselice, svoje hotele in gostilne, svoje banke in svojo inteligenco, pa recite vsem tistim gospodom, ki rohnijo nad kmetom: «Gospodje, nazaj k naravi!»

Z vzgledi naprej, gospodje! Zagotavljamo vas, da posnemalcev ne bo manjkalo. Sicer pa kmet ne potrebuje teh dobrodušnih naukov, saj ima ena sama kmetška vas več nramnosti in srčne kulture kakor vsa vaša lažikultura. Dokler bodo pridigovali siti ljudje revnemu kmetu o vse odrešujočih duhovnih dobrinah, vas bo kmet gledal po strani. Kako že poje tista narodna pesem o dveh nesrečnih Italijanih? «Pojd' mest mene ti na gavge, pa boš vidu paradiz...»

Organizacija kupčije z domačimi pridelki

Kupčija z domačimi pridelki je še v marsičem pomanjkljiva in potrebuje boljše ureditve in več pomoči. Do danes nam manjka osrednje organizacije, ki bi posredovala in vodila odjem pridelkov v vnanje kraje, pa tudi doma. Lahko trdim, da je skoraj vsa kupčija, izvzemši ona združnih podjetij, samorasla in da je prepuščena več ali manj zasebnemu prizadevanju in špekulaciji, ki izkorišča kajpada producenta, kolikor se le dá. Posebno očitno se to razodeva pri himeljski in sadni kupčiji, pa tudi sicer. Naš posestnik mora pogosto svoj pridelek pod ceno oddajati, da se okorišča z njim najprej meštar in prekupec in zatem še trgovec. Ali se res ne dá v tem pogledu ničesar podvzeti in nič pomagati?! — Nisem proti posredovalcem kupčije, toda naj jim pripade, kar jim gre in je prav, toda naj pride do svojega denarja tudi producent, ki mu pripade glavni delež. Naj bo njegov izkupiček v pravem razmerju s tržno ceno!

Naši vinorodni kraji tožijo, da ne morejo svojega pridelka spraviti v denar in da imajo še obilo vina v svojih kletih. Enaka tožba prihaja tudi iz krajev, kjer izdelujejo sir. Tudi tam se zaloge množe, ker manjka odjemalcev. Ali se res ne dá pomagati, da bi prišli vinogradniki in

sirarska podjetja do boljše kupčije in do potrebnega denarja? Če ne moremo prodajati svojih izdelkov v vnanje kraje, naj se vsaj posreduje domač konsum. Po Gorenjskem bi se lahko točilo domače, pristno dolenjsko vino namesto od drugod vpeljanega, ki je češče dvomljive vrednosti. Seveda, če bi se za tako kupčijo kaj več storilo! Ali danes je vsa ta kupčija prepuščena samosvojemu razvoju. Naš vinogradnik se mora sam pehati in svoj pridelek okoli ponujati, če hoče kaj prodati. Kako je danes taka kupčija težavna spričo nastale konkurence, je sploh znano. Poglejmo v druge dežele in kraje, kako se tam kupčije, in vzemimo si jih za zgled! Brez primerne organizacije se danes kupčija ne dá uspešno izvajati. Prav tako se godi tudi našim gorenjskim sirarjem. Vsaka sirarna mora iskati na svojo roko potrebnega odjemalca in kako težka je ta pot, nam kažejo dosedanji uspehi. Gorenjske sirarne imajo polne zaloge sira in nobenih pravih kupcev. Ali bi se ne dalo temu odpomoči? Ta položaj nam jasno kaže, da potrebujemo osrednje organizacije, ki se bo zavzela za posredovanje kupčije in ki bo poiskala potrebne odjemalce tudi po domačih krajih, če ni mogoče spraviti blaga v druge kraje. Med Gorenjci in

Dolenjci je treba več gospodarskega in kupčijskega stika! Brez vsega dvoma se dá to izvesti. Ali treba je že enkrat od besed do dejanj! Vse ankete nič ne pomagajo, če se ne bodo začeli izvajati sklepi.

Društvo za proučavanje in zatiranje raka v Ljubljani

Pododbor Jugoslovenskega društva za proučavanje in zatiranje raka v Ljubljani, bolnica za ženske bolezni, nam je poslal dopis, iz katerega povzemamo:

Statistike iz vseh držav javljajo porast te bolezni. Tako je že leta 1927. presegla v Nemčiji umrljivost za rakom bolnih umrljivost jetičnih. Stanje v drugih državah ni v tem oziru nič boljše. Kakor je znano, je še dandanes vključ velikanskemu napredku na polju zdravljenja raka največje važnosti, da se ta bolezen pravočasno spozna. Moremo pa trditi, da je še danes komaj 20 odstotkov bolnikov, ki iščejo pravočasno zdravniško pomoč.

Pri nas je bilo ustanovljeno že leta 1927. v Beogradu Društvo za proučavanje in zatiranje raka, katerega velikanska važnost se pokazuje že v tem, da je izvolil prevzeti pokroviteljstvo nad društvom Njeg. Vel. kralj Aleksander.

Društvo hoče raztegniti svoje plodonosno delovanje na vse kraje države, zato se je vršil tudi v Ljubljani pred dnevi sestanek odločevalnih zdravstvenih činiteljev, ki so sklenili ustanoviti pododbor tega društva. V pododbor so bili izvoljeni naslednji gospodje: predsednik profesor dr. Zalokar, podpredsednik primarij dr. Choleva, tajnik dr. Šavnik in blagajnik docent dr. Košir.

Pododbor si je nadel kot eno prvih nalog zbiranje prispevkov za nakup zadostne količine radija. Zato poziva pododbor vso javnost, da pristopi vsakdo kot član po svojih premoženjskih razmerah k društvu. Izredni člani plačajo letno 12 Din, redni 36 Din, ustanovni 120 Din, dobrotniki enkratno vsoto 1000 Din in veliki dobrotniki vsaj enkratno vsoto do najmanj 5000 Din.

V drugi vrsti bo skrbel pododbor za to, da se javnost čim točneje obvešča o početnih znakih raka in da se vsakomur omogoči zdravniški pregled po posebnih, v ta namen potrebnih zavodih in napravah.

Politični pregled

Po 35dnevni razpravi proti 24 zagrebškim omladincem, ki so bili obtoženi, da so hoteli z raznimi nasilnimi dejanji rušiti javni red in mir v državi, je bila 14. t. m.

razglašena obsodba,

na podlagi katere je bilo 13 obtožencev oproščenih, med njimi voditelj bivše radičevske stranke dr. Vladimir Maček, 11 pa obsojenih na več ali manj težke kazni. Največjo kazen je odmeril sodni dvor Bernardiču Ivanb, zasebnemu nameščencu, ki je bil obsojen na 15 let težke ječe, na trajno izgubo častnih državljskih pravic in na izgon iz Zagreba, najmanjšo pa obtoženima

Kremziru in Margetiću, ki sta bila obsojena vsak na šest mesecev ječe, ki sta jo s preiskovalnim zaporom že prestala. S tem je zaključena ta obravnava, pri kateri je branilo vseh 24 obtožencev 30 odvetnikov in katere sodni spisi so tehtali nad 100 kilogramov.

V Beogradu je bil v nedeljo

drugi dan vsesokolskega zleta,

ki je bil posvečen naši vojski. Nastop naše junaške vojske ni nudil samo dokaza, kako silno disciplinirana in močna je naša vojska, temveč tudi, kako globoke vezi jo vežejo z narodom. Nastopu naše vojske so prisostvovali kralj s kraljico, celokupna vlada in vsi pri našem dvoru akreditirani vojaški atašeji tujih držav.

V Nišu so

položili makedonstvujušči zopet štiri peklenke stroje,

ki pa niso napravili posebne škode. Pri eksploziji je bila ena oseba ubita, tri pa ranjene. Makedonstvujušči prirejajo za tuj denar atentate na naše ozemlje, da bi kalili s tolikim trudom upostavljene prijateljske odnose med nami in Bolgarijo, kar se jim pa ne bo posrečilo.

Pozornost vsega sveta je bila obrnjena pretekli teden

na Romunijo, kjer so se izvršile velike izpremembe.

Preko noči je namreč priletel z letalom v Romunijo bivši prestolonaslednik Karel, ki je bil pred štirimi leti izgnan iz Rumunije zaradi zasebnih zadev, in se je predstavil vladi, ki je bila o njegovem prihodu že obveščena ter pripravila vse potrebno za njegov povratek. Ozadje tega povratku je iskati v borbi med rumunskimi kmetski, ki so združeni v narodni kmetijski stranki, in liberalci, ki so do nedavnega gospodarili povsem nemejeno desetletja nad rumunskim narodom. Temu gospodarstvu je napravila konec kmetijska stranka, ki je sestavila pod predsedstvom Maniujaja vlado in v času dvoletnega vladanja temeljito prečistila rumunske notranjepolitične razmere in pričela z uvajanjem reda v državni upravi. Liberalci seveda niso državi rok križem ter so z raznimi vplivnimi zvezami poskušali izposlovati, da

bi dobili zopet vlado v svoje roke. Pri tem so se posebno zanašali na pomoč regentskega sveta, v katerem so sedeli nekateri njim naklonjeni možje. Predsednik Maniu in kmetijska stranka sta razumela položaj ter spoznala nevarnost, da jima lahko lepega dne vzame vlado iz rok regentski svet, ki je vladal namesto devetletnega kralja Mihaela, ter jo poveri liberalcem. Zaradi tega se je vlada obrnila na izgnanega prestolonaslednika in mu obljubila, da ga bo podprla, če se povrne v Rumunijo in varuje njo kot zaščitnik malih kmetov in malih meščanov v borbi proti liberalcem. Princ Karel je najbrže to obljubil, se vrnil in bil

proglazen za kralja.

Ker je po njegovem prihodu kmetijska vlada Maniujaja odstopila in izročila posle novi vladi bivšega zunanjega ministra Mironesca, ki pa je ostala na krmilu samo do proglašenja Karla za rumunjskega kralja, je nastala nato vladna kriza. Kralj Karel je najprej poveril mandat za sestavo koncentracijske vlade maršalu Presanu, ki pa ni mogel izvršiti svoje naloge. Zaradi tega je vrnil mandat, ki ga je potem prevzel bivši predsednik vlade in voditelj kmetijske stranke

Maniu, ki je naglo sestavil novo vlado,

v kateri so samo ministri kmetijske stranke. Nova vlada bo pripravila vse potrebno za kronanje novega kralja, ki se bo najbrže vršilo 11. oktobra na slovesen način. S povratkom princa Karla so bili nezadovoljni samo liberalci, ker se zavedajo, da se jim bo sedaj najbrže za dolgo odzvonilo. Temu svojem razpoloženju so dali tudi duška v raznih protestnih resolucijah, ki pa niso dosti zalegle. Nazadnje so se liberalci še med seboj sprli in je odločil voditelj stranke Vintilu Bratianu predsedstvo stranke, ker ni mogel odbravati mnenja večine, ki je zagovarjala stališče, da se mora liberalna stranka z dejanskim stanjem sprijazniti in priznati novega kralja.

V Avstriji je pričel

zvezni kancelar dr. Schober trdo prijemati heimwehrovske bojne organizacije,

ki so napovedale boj vladi, ker jih je sklenila razorožiti. Tako je bil na pobudo vlade aretiran

in izgnan iz Avstrije vojaški voditelj teh organizacij, major Pabst, ki ima za seboj že zelo burno preteklost; pred leti je sodeloval pri uporih nemških desničarjev ter je baje sodeloval tudi pri umoru nemških komunističnih voditeljev Rosa Luxemburgove in Karla Liebknechta. Odlok o njegovem izgonu je heimwehrovce silno razburil. Vendar pa imajo heimwehrovci sedaj tako velik strah pred policijo, da najbrže ne bodo poskušali z drugačnimi protesti, kakor so papirne resolucije in protestni govori.

V nerodnem položaju se nahaja tudi nemška vlada,

ki se mora boriti z vedno ostrejšo gospodarsko in finančno krizo. Število brezposelnih še stalno narašča ter je bila prisiljena vlada visoko prekoračiti proračun za podpore brezposelnim. Da bi spravila državni proračun v ravnotežje, je sklenila, da bo odtrgala večji znesek pri uradnih plačah kot zasilno dajatev za brezposelnih sklad, opravičujoča ta sklep s tem, da so dane državni uradniki edini stan, ki se mu ni potreba bati brezposelnosti. To pa je državne uradnike zelo razburilo in z njimi skupaj tudi vladna stranke, ki so sklenile, da bodo glasovale proti temu predlogu, četudi vržejo vlado. Kaj bo storila vlada, še ni gotovo. Najbrže bo razpustila zbornico, razpisala nove volitve in v zakonih državni proračun na podlagi zadevnega člena ustave.

**POLNE GRUDI,
NAPETE MEČI.**

lepe po obliki, strumne, očarljive dražesti razvija pri damah vseh starosti po zdravniških priporočilih „Idealni mišica“. Pripravi nezavite, upadlje grudi do krasnega razvika in trdnosti. Že po štiritredenski uporabi se prsa in meči, kakor potrjujejo predležeča zahvalna pisma, očividno napno in zakrožijo. Mrljave partije vratu dobe mamčo, mehko linijo. Ven sto eče kosti izginejo, suhe meči se vidno okrepe z „idealni miksturo“. Garancija ali denar nazaj, če ni uspeha. Cena 12 Din; 3 steklenice 24 Din. Dr. Nic. Kemény, Košice B, poštni predal 12/B 2, Českoslovaška.

GUSTAV STRNIŠA:

Francozi in rokovnjači

(Dalje.)

Bralci moji, ali veste, kaj je to, če Gorenjec joka? Ti ljudje so trdi in molčeči, trme rogati! Kadar so pijani, čvekajo in vpijejo. Vse občuteno in zamolčano hočejo mahoma povedati, pa ne morejo. Preveč nosijo v sebi. Zato govore raje brezpomembnosti.

Zdaj so pa ti trdi Cerkljanci jokali. Pred tem nežnim, prozornim bitjem so jokali.

Gledali so jo kot svetnico. V svoji boleznii je postajala vedno lepša.

Njena deviška ljubezen, ki je bila nekaj vzvišenega, nadčloveškega, ji je začrtala tajinstveno milino na obraz.

Ko je opazila njihove solze, jih je vprašala, zakaj jokajo.

Nihče si ji ni upal povedati resnice.

Oče ji je dejal, da je soba dimasta, ker so baš v peči vsadili kruh, in da dim sili skozi razpoke v sobo.

Pričela je pojematii. Še vedno je dvigala roke in prosila, naj ne jokajo.

Nato se ji je obraz razjasnil.

Nič človeškega ni bilo na nji. Vse obličje je zasijalo v čudežni milini.

S prozorno desnico je pokazala strup.

Vztrepetala je. Naslednji trenutek je obležala mrtva.

Na mrtvaškem odru je ležala bela kot pomladanski sneg. Vsi, ki so jo kropili, so bili ginjeni. E, ti dedci gorenjski! Trdi so in raskavi, a srce imajo globoko, nikomur razodeto! Skrivaj so si brisali oči.

Taka je bila ljubezen Boštečeve Marjete iz Poženka. Nihče še ni pisal o nji. Le par starih očancev še zdaj pripoveduje o lepi, mladi deklici, ki se je zaljubila v brhkega francoskega vojaka in zaradi svoje prevelike ljubezni umrla. Ti stari pripovedujejo tako živo, kakor bi bili sami zraven, čeprav so to slišali od svojih dedov.

Grob Marjete je zdavnaj prekopan. Njena duša pa plava med onimi dobrimi duhovi, ki so osrečili svet z veliko, nesebično ljubeznijo, ki je najlepša na zemlji, saj vse žrtvuje in je srečna, da sme vse žrtvovati!

Matevž je dokaj zadovoljno živel med svojimi ne vimi znanci.

Kdor pa misli, da je pozabil na rodno vas in na svojo Urško, ta se pošteno moti.

Fant je pridno kmetoval. Pomagal je svojemu rešitelju, kjer je sploh mogel. Delo ga je vedno bolj veselilo. Urno se je sukal od zore do mraka. Čim bolj je delal, tem bolj je bil zadovoljen. To pač zato, da se je s tem nekoliko zmotil, da ni mogel preveč premišljati svoje usode.

Mlada Anastazija je ostala vedno prijazna z njim. Često je opazil, da ga skrivaj radovedno opazuje.

Ko je hodil sam po vasi in se včasii ustavil pri kakem kmetu, je spoznal, da ga že vsi smatrajo za domačega in da so prepričani, da postane enkrat Sergejev zet.

Matevž sam pač ni dal nikoli kakega povoda, da bi mogli ljudje sklepati kaj takega. Bil je prijazen z vsemi. Vse je rad imel. O ljubezni do Anastazije sploh ni premišljeval. Le enkrat je dejal Jeraču:

«Menda malo mislijo, da se bom navadil naše domače hčerke? Priznati moram, da res ni

napačno dekle! Če bi ne bil imel druge, takoj se oženim z njo! Toda Urške pa ne dam za ves svet! Tako ti povem!»

Jerač mu je prostodušno odvrnil:

«Prav imaš, fant! Kaj hočemo? Tudi jaz bi svojo gospodinjio takoj poročil. Saj ni prav nič napačna ženska! Ampak zakon je pač zakon! Mož beseda moram ostati! Pred oltarjem sem se zavezal, da ostanem zvest svoji stari, čeprav je kar za deset let mlajša ta-le Rusinja, ki me tako pogleda, da me kar pogreje na dnu duše! Veš, prav tako mi je potlej, kakor bi v mrazu na tešče izpil kozarec opojnega brinjevca!»

Dežela, v kateri sta živela Matevž in Jerač, je bila dokaj močvirna. V hostii so bila na mnogih krajih močvirja in paziti sta morala, da nista zašla v kako požiralo, ki je vse pogoltnilo, kar je dobilo v objem.

Matevž je često hodil s konjem v hosto.

Vedno je pazil, da ni zašel v vodo. Vendar mu ni bila sreča vselej mila.

Ko je enkrat spet vozil po znani stezi v gozd, se je spet zamislil v svoje domače kraje.

Bil je že daleč, pa ni pazil.

Pozabil je na sedanjost. Lepa preteklost, polna ljubezni in trpljenja, mu je lebdela pred očmi. Spajala se je z njegovo bodočnostjo, ki jo je sanjal vso lepo in veselo.

Sedel je na vozu. V roki je držal vajeti. Konja ni poganjal. Mehanično je držal vajeti in gledal predse.

Mahoma se je zdramil. Konj se je vznemiril.

In tedaj je spoznal, da je zašel predaleč. Dospel je v močvirje. Konj je stal že skoro do trebuha v vodi, tako hitro se mu je pogrezal,

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

ZIMSKI OVES IN JAPONSKA SOJA.

Zakaj imenujem te dve rastlini skupaj? Saj sta vendar različnih lastnosti in različne vrednosti. V eni važni lastnosti se pa vendarle ujema. Obe sta si namreč po dosedanjih izkušnjah v tem podobni, da sta nezanesljivi v svojih pridelkih.

Zimski oves se odlikuje s tem, da daje kakor sploh vsa zimska žita bogatejše pridelke kakor pa jari oves, k igra pri nas splošno pridelujemo. Toda neugodnih zim ne prenese, kakor nas uče dosedanje izkušnje. Sam sem ga sejal skozi več skozi vsako drugo leto je odpovedal, ker ga je vzela zima. Zaradi te svoje občutljivosti ni za naše kraje, kajti takih sadežev ne moremo priložiti, ki nam eno leto uspejo, drugo manj ugodno leto pa odrečejo. Na naši kmetiji potrebujemo zanesljivo dobre pridelke od leta do leta. Nič ni slabšega za gospodarstvo, kakor če

mu zaradi neugodnega podnebja odpovedo zaželeni in potrebni pridelki.

Nekaj sličnega opazujemo tudi pri soji ali japonski fižolici. Res ima ta rastlina svoje prednosti zaradi svojega posebno tečnega zrnja, vendar nam ona danes ne ustreza, ker ne daje zanesljivih pridelkov. Eno leto nam dobro dozori, drugo in tretje leto pa ne. Vsaj tako nas uče izkušnje. Taki sadeži pa ne veljajo za naše kraje. Lansko leto je soja dobro obrodila, ker je bila vsa letina blagoslovljena, tudi za druge sadeže. Tisti, ki so lani sejali sojo za poskušnjo, so bili z njo zelo zadovoljni in jo sedaj hvalijo na vse pretege. Ali ti uspehi še zmeraj ne morejo biti odločilni za njeno splošno vpeljavo. Treba je še nadaljnjih poskusov, zlasti če so se v trgovini res pojavile sorte, ki bi bile prikladne za manj ugodno podnebje kakor je naše.

Največ dobička od soje imajo prodajalci sojnega semena, ker ga drago prodajajo. Tem možem, ki se radi zbirajo iz drugih stanov in ki premalo poznajo bistvo naše kmetije, je veliko na tem, da pridelano seme ugodno razpečajo. To je pa že danes gotovo, da nas soja ne bo rešila iz težkega položaja in da vsa ta propaganda s sojo ne pomeni dosti več kakor beganje naših kmetovalcev.

V milejšem podnebju, kakor je v Dravski bavnini, pa zasluži ta rastlina več pozornosti, in je prav, da se delajo z njo nadaljnji poskusi. Odločilno za njeno kulturo ostane slej ko prej ugodno podnebje, pa naj so ti poskusi bolj ali manj eksaktni ali točni.

Tedenski tržni pregled

ZIVINA. Na živinskih sejmih se sedaj ne kupuje mnogo. Ponudba je stalno precej večja kakor povpraševanje. Cene se držijo vedno v enih in istih mejah.

ZITO. Na svetovnem trgu je razpoloženo za žito postalo zelo slabo. Na ljubljanski blagovni borzi, kjer so cene popustile, so ponujali 16. t. m. (za 100 kg; postavljeno na slovensko postajo): pšenično, baško, po 245 do 262.50 Din, turšičico, baško, po 145 do 147 Din, moko «0» po 405 do 410 Din.

JAJCA. Cene so popustile, predvsem zaradi tega, ker so se na evropskem trgu pojavile velike množine ruskega blaga. Nakupna cena se giblje pri nas med 6 Cin 70 parami za eno jajce.

Matevž se je ozrl okoli sebe. Nikjer ni bilo žive duše. Postalo mu je tesno pri srcu.

«Torej me vendarle čaka smrt v Rusiji!» si je dejal. Konj je nemirno skušal priti iz vode. Potapljal se je vedno bolj.

Fant je pričel klicati na pomoč. Njegov glas je odjeknil med drevjem. Nihče se ni odzval.

«Smrt, smrt! Kako čudna je! Rešili so me, da nisem zmrznil kakor tisoči drugih! Zdaj me bo pa mahoma smrt pograbila in potopila v močvirju kakor mlado sčene!» je dejal in še glasneje zakričal.

Ker je opazil, da je treba hitre rešitve, ker je voz že skoro izginil v blatu, je sklenil žrtvovati tudi voz, da bi rešil sebe. Sicer je pa tako vedel, da voza ne bo najbrže nihče mogel rešiti. Pognal se je kvišku in stopil na sedež, ki je bil precej visok.

Najbolj se mu je smilil konj. Do vratu je že bil pogreznil v blato in Matevž je vedel, da mora kmalu izginiti v blatu.

«Pomagajte!» je spet zakričal, čeprav že ni imel nobenega upanja več.

Čutil je, da se voz pod njim urno pogreza, zlasti na koncu, kjer sam stoji.

«Kmalu zdrknem z njega in po meni bo!» je dejal.

Zdaj se je popolnoma umiril. Pazil je na vsak svoj gib, hotel se je boriti za življenje do zadnjega, čeprav ni vedel, kako naj se bori s tem strašnim močvirjem.

In tedaj je začul krik svojega konja, ki mu je pretresel mozeg.

Naslednji hip je konj izginil.

Matevž je bil sam že do pasu pogreznjen v blato.

Zarjul je s poslednjo silo.

In tedaj se je nekdo odzval.

Skozi hosto je pritekla Anastazija.

Ona ga je edina čula. Ljubila ga je. Zato je slutila v svoji duši, da mu preti nevarnost. Ker ga dolgo ni bilo nazaj proti polju, kjer je delala, ga je hitela iskat.

«Vrzi mi vrv!» je kriknila in obstala pri nekem drevesu ne daleč od njega.

Vrgel je deklici konec vrvi, ki jo je imel s seboj. Drugi konec si je pritrdil okoli svojega pasu.

Deklica je ovila vrv parkrat okoli debla.

Vrv se je napela.

«Pazi in poženi se skokoma proti meni!» je kriknilo dekle in potegnilo na vso moč za vrv.

Trenutek nato se je Matevž pognal. Skoro pogreznil se je. Nato je začutil, da ga krepke dekliške roke vlečejo z vrvjo iz močvare.

Kmalu je stal mladenič pred dekletom rešen. Obstal je pred njo blaten in moker.

«Iskreno se ti zahvaljujem deklica! Dokler bom živel, se te bom spominjal!» je šepnil.

«Čemu se mi zahvaljuješ? Srečna sem, da sem rešila! Kajti ljubim te!» je dehnilo iz dekleta, ki je zardela stala pred njim s povešeno glavo.

Zadržtel je. Kaj naj stori? Ali naj odkloni to dekle?

Njen oče mu je rešil življenje! Zdaj pa tudi ona sama!

«Ne! to življenje ni več moje! Niti jaz niti Uršika nimava pravice do njega! Ti ljudje so mi ga dvakrat rešili, naj razpolagajo z njim!» si je dejal. Pri tem bi pa najrajši pričel tuliti od same srčne bolečine.

Zmagala je hvaležnost.

«Uršika bo žalostna. Pa saj ne bo vedela, kje sem. Sirota bo mislila, da sem padel v vojski, ali pa zmrznil na Ruskem. Toda, ali imam pravico, tako pogaziti njeno srečo, če že moram pogaziti svojo?» se je vprašal.

Otresel se je vseh pomislekov:

«Da, da, to dekle moram poročiti, moram!» S krvavečim srcem je takoj omenil Anastaziji, da jo rad poroči, samo če ona hoče.

Ona ga je radovedno motrila. Kakor bi nekaj slutila, mu je odvrnila:

«Čakajva! Ne maram še postati žena! Ne ljubiš me še dovolj!»

Matevž je v zadregi molčal.

Zvečer je pa prav tako vprašal njenega očeta.

Starec ga je vesel objel.

Ko je mladenič govoril prihodnjo nedeljo s svojim prijateljem Jeračem, mu je povedal, da mu je Anastazija rešila življenje.

«To je res dekle, da malo takih!» je takoj dejal Jerač.

«Enkrat mi je rešil življenje oče, a drugič njegova hči. Zdaj ni to življenje več moje. Sama mi je priznala, da me ljubi. Zasnubil sem jo,» je mrko omenil fant.

«Kam pa misliš?» se je začudil prijatelj.

«To pač ni iz ljubezni! Toda moja dolžnost je!» je poudaril Matevž.

«Kaj bo pa rekla Uršika? Toliko lepega si mi že o njej povedal. Preveč bo žalostna, če se ne bo vrnil domov!» je poudaril Jerač.

«To je tisto, kar me boli! Srce mi poka v prsni. Le zaradi hvaležnosti hočem poročiti Anastazijo, ker ne maram, da bi bila ne srečna v svoji ljubezni, kajti rešila me je z nevarnostjo lastnega življenja!» je povedal Matevž.

Sejmi

23. junija: Sevnica, Tržič (pri Sv. Trojici), Bučka, Litija, Sv. Jurij ob južni železnici, Nova cerkev, Dobrovniki, Šoštanj.
24. junija: Ribnica na Dolenjskem, Škofja Loka, Drnovo, Laško, Višnja gora, Rovte, Crmošnjice, Mirna, Konjice, Sv. Lenart v Slovenskih goricah, Murska Sobota, Guštanj, Podsreda, Rae-Kaniža.
26. junija: Loka pri Zidanem mostu, Dole pri Litiji.
27. junija: Radeče, Beltinci, Sv. Lovrenc na Dravskem polju, Podčetrtek (živinski sejem) Kotoriba.
28. junija: Mozelj, Mokronog.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili zadnje dni v valutah:

- 1 dolar za 56.20 do 56.40 Din;
dne 16. t. m. v devizah:
100 avstrijskih šilingov za 796.53 do 799.53 Din;
100 nemških mark za 1347.75 do 1350.75 Din;
100 madžarskih pengov za 987.93 do 990.93 Din;
100 italijanskih lir za 295.10 do 297.10 Din;
1 dolar za 56.34 do 56.54 Din;
100 francoskih frankov za 220.98 do 222.98 Din;
100 češkoslovaških kron za 167.39 do 168.19 Din.

DOPISI

GORENJA VAS (Poljanska dolina). Še ta mesec je čas za prijavo v Vodnikovo družbo. Vsakdo naj plača malenkostno članarino 20 Din pri poverjeniku g. Šorliju v Gorenji vasi ali pa v Poljanah pri g. Janku Kokalju, šolskem upravitelju. Lani je ta in oni vprašal po knjigah, ko so že izšle, a mu ni bilo mogoče ustreči. Knjig, predvsem pratike, se tiska toliko, kolikor je pri-glašanih članov. Slišimo, da bodo letošnje knjige prav zanimive in z lepimi podobami in bodo krajšale dolge zimske večere bralcem in bralkam. Priglasite se in opozorite na to sosede, znanca in prijatelje. — Naš Sokol se kaj lepo

razvija kljub mnogim nasprotnikom, ki še vedno goje proti sokolstvu staro sovraštvo. Fantje imajo v Sokolu možnost priprave za morebitno poznejše vojaško službovanje. Ustanovili se bosta dve novi sokolski četi, v Leskovcu pod Blegošem in na Savodnju v Novi Oselici, kjer se je v nedeljo 15. t. m. že vršil ustanovni sestanek. Dne 15. julija bo pri nas javni nastop pred Sokolskim domom, da pokažemo uspeh našega dela. — Tujci so že pričeli prihajati v dolino in na Blegoš. — Vreme je prav lepo za košnjo, ki se je že pričela.

HOTEDRŠICA. Na prijaznem ravniškem hribu se belj med zelenjem cerkvice sv. Barbare, odkoder se je pred vojno razlegalo daleč na okrog ljubko zvonjenje. Brezsrčna vojna je posegla s svojo grabežljivo roko tudi v našo vasico ter odnesla srednji in veliki zvon. Pred leti so Ravničani že zbirali denar za zvonove, vendar akcija ni uspela; letos pa so na pobudo g. župnika zopet stopili na plan. Dne 22. t. m. bodo novi zvonovi že zabrnili. Ob devetih zjutraj bodo blagoslovljeni in nato jih dvigneno v zvonik. Ob desetih bo sv. maša. Popoldne se bo vršila na prijaznem vrtu posestnice Isteničeve pod hribčkom veselica s srečolovom in plesom in drugim pestrim sporedom. Posetite nas ta dan v obilnem številu, pa boste poleg drugih zabav uživali krasen razgled v deželo naših rojakov onstran meje.

SUHA PRI ŠKOFJI LOKI. (Smrtna kosa.) Po dolgem bolehanju je umrl na Suhi splošno priljubljeni posestnik g. Janez Šifrer. Na njegovi zadnji poti so ga spremljali poleg sorodnikov številni njegovi znanci in prijatelji. Blag mu spomin!

SV. JURIJ POD KUMOM. Naša fara ima več podružnic, ki jih prav radi obiskujejo tudi iz sosednjih fara, posebno podružnico Sv. Antona, kjer dajejo brati maše za dobre namene. Tako je tudi pred dnevi dal nekdo iz sosednje fare za tako mašo. Zato sta jo mahnila g. župnik in organist k Sv. Antonu, da odpravita mašo. Ko prideta v cerkev, pa zagledata nekaj povsem ne navadnega, kar jima je kar sapo zaprlo. Vsa cerkev je bila preprežena z vrvicami, na katerih se je sušilo perilo. Z mašo seveda ni bilo nič in sta jo krenila gospoda nazaj. Zvonarju sta še

sporočila, naj drugič pravočasno spravi perilo iz cerkve. — V bližnji vasi živi čuden patron, ki se na vse mogoče načine šemi. Ker se ga otroci bojijo in se po nepotrebnem plašijo, mu svetujemo, naj neha s svojimi muhami, ker bo sicer imela ta zadeva zanj neljube posledice. — Pravljice govore o silnem zakladu, ki je baje zasut na visokem hribu Kucenberg pod nekdanjim Valvazorjevimi gradom, ki so ga turške vojske porušile tako, da je sedaj tam travnik, last posestnika Škrinjarja. Podjetni ljudje so se pa zmenili z lastnikom, da prekopljejo svet, na katerem je stal grad, in poiščejo zaklad. Do sedaj so izkopali že dolg rov, pa še niso ničesar našli. Pravljica govori, da je pod razvalinami zlato tele. Kadar ga najdejo, vam bom poročali. Neumornim kopačem želimo, da bi bilo tele vsaj tako veliko kakor letna telica.

MOKRONOG. (Smrtna kosa.) V sredo 11. t. m. je preminul čevljar g. Franc Novak v 72. letu starosti. V mladosti je bil tudi občinski sluga in nočni čuvaj. Bil je dober in blag človek. Razveseljeval je s svojimi citrami skoro vso mokronoško okolico. Citre je igral tako izvrstno, da mu na Dolenjskem menda ni bilo para. Blag mu spomin!

PODBLICA PRI SELCIH NAD ŠKOFJO LOKO. Tukajšnji fantje in dekleta so na vzpodbudo marljivega učitelja g. Kušarja uprizorili na binkoštni ponedeljek veseloigro «Stari grehi», katere uspeh nas je glede na tukajšnje gnotne razmere in težkoče v resnici presenetil. Igri je prisostvovalo staro in mlado iz vseh okoliških vasi. S to uprizoritvijo so nam podbevski fantje in dekleta pokazali požrtvovalnost in sposobnost ter razumevanje za prosvetni napredek svoje vasi, kar je seveda toplo pozdraviti z željo, da nas zopet razvesele s kako novo igro.

ARJA VAS PRI PETROVČAH. Prostovoljno gasilno društvo bo priredilo v nedeljo 20. julija v Arji vasi pri Petrovčah slavnost 25letnice obstoja in blagoslovitev nove motorne brizgalne. Spored: budnica in podoknica kumicam, sprejem gostov pri jutranjih vlakih, nato sprejod v Arjo vas, pozdravni govor, ob pol desetih sveta maša pri arjevaški kapelici sredi vasi, blagoslovitev nove motorne brizgalne, razdelitev zasluznih dekoracij častnim članom in rednim čla-

«Nikar se ne prena glita! Anastazija je obupala, da se njen fant vrne. Privadila se je tebe. Če te res tako ljubi, najbrže še sama ne vel Morda pa njen fant ni padel. Morda leži v kaki bolnici in se spet vrne?»

«Meni se pač ne mudi. Dobro, da tudi ona sama pravi, da počakajva, češ da ni take sile!» je pristavil Matevž.

«No, vidiš! E, fant se še lahko vrne! Bil je njena prva ljubezen. Kako rada ga je imela! Vsa obupana je bila, ko je čula, da je padel! Pa si ji ti malo zmešal pamet in srce, čeprav sam nisi hotel. Nekatero žensko so pač bolj nagnjene k ljubezni!» je hitel Jerač.

«Dobro, da si me opozoril na vse to! Če se on vrne, še bolje zame. Če ne, pa zbogom, mila Gorenjska in moja cerkljanska rožica, lepa Uršika. Ostala bo pa večno v moji duši kot solnčni žarek!»

Postal je ginjen. Najrajši bi zajokal. Tovariš ga je tolažil:

«No, le upaj, ni še vse izgubljeno! Ampak ti daj še malo hudo plačilo v zahvalo! Kar svojo ljubezen žrtvovati, je vendarle malo preveč! Torej upajmo in počakajmo! Potem pa pridi, da jo mahneva na Poljsko! Počasi bova že priromala nazaj v naše kraje. Ni vrag, da bi jih ne našla. Saj leže tam, kjer so ležali, nihče jih ni prestavil!»

Matevž je zdaj hodil otožen na delo. Njegova izvoljenka ga je spočetka zamišljeno ogledovala.

Silila ni nikoli vanj, on je pa tudi še manj govoril kakor prej.

Čudil se je pa, da je postala včasih tako razposajeno vesela, da se mu je smejala v obraz. Sam ni vedel, zakaj se mu smeje.

Ko je nekega dne sedel med gospodarjem in hčerko, je starec v zadregi zakašljaj in omenil:

«Ne vem, kako bi ti povedal, da bi te ne razžalil. Moj gost si, pa tudi moj prijatelj. Ali veš, kaj se je pred kratkim pripetilo?»

Fant je uprl vprašaje pogled v svojega gospodarja.

Starec ga je zvedavo gledal. Udaril je nalahno po mizi in trdo dejal:

«Bivši ženin moje hčere je sporočil, da je še vedno živ. Vrne se kmalu domov. Bil je ranjen, zato se ni dlje časa oglašil. Njegov tovariš, ki ga je videl v vojski pasti, je pač mislil, da je fant mrtev in je nam to sporočil. Že je skoro popolnoma ozdravel. Danes že hodil po bolničnem dvorišču in sanja o svoji Anastaziji!»

Matevž si je oddehnal.

Starec se je tiho smehljal:

«Vidi se mi, da nisi bil nič preveč vnet za mojo hčerko, ki se te res ne bi bila branila. Všeč si ji bil. A prepričana je bila, da je ti ne ljubiš. Imaš pač v domovini dekle, ki te čaka. Prav! Le zvest ji ostani!» Ne misli pa, da te hočem poditi iz hiše! Ostani, dokler se sam ne odločiš za odhod!»

Matevž se jima je zahvalil.

Dekle mu je radostno stisnilo roko. Nekaj posebno privlačnega je čutila za tega fanta. Zdaj se je vse spojilo v tiho, bratovsko občutje.

Ko je Matevž naslednjo nedeljo povedal Jeraču, da se ne bo ženil na Ruskem, se je ta široko zarežal:

«No, vidiš, kako sem uganil! Dokler nisi zavezan, se še zmerom lahko izmotaš! Kesneje

pač ne gre več. Žena te nerada pusti iz ojníc, če si enkrat v njih! Pa tudi vera to prepoveduje!»

Čez par tednov se je res vrnil mladi ruski vojak Griša.

Ko je zagledal Matevža, se mu je prijazno nasmehnil. Podala sta si roke.

Ko sta stala skupaj, je Anastazija zardela. Zdaj je šele spoznala, zakaj ji je bil korenjaški Matevž tako všeč. V obraz je bil zelo podoben njenemu fantu in menda jo je to najbolj privlačevalo k njemu.

Stari Sergej je bil izredno vesel. Napravil je domačo zabavo, na katero so povabili tudi Matevža in Jerača.

Matevž in njegov prijatelj sta sklenila še počakati na poroko mladega para.

Že čez nekaj tednov so se zasukali svati. Med njimi se je sukali tudi Matevž. No, Jerača, seveda, ni manjkalo. Pa kako sta se postavila. Zapela sta par kranjskih pesmi.

To je bil predzadnji dan njunega bivanja med temi dobrimi ljudmi.

Hotela sta že zvečer oditi in potovati v mesečini, pa so jima zabranili.

Zjutraj sta se poslovila. Mahnila sta jo k Jeračevi gospodinji.

Otožno se je poslovila od obeh in zlasti Jeraču je krepko stisnila roko.

Kmalu sta konja zapeketala na cesti.

Pri oknu je slonela vdova in gledala za njima. Misllala je žalostne misli.

Konja sta pa peketa v mlado jutro in izgnila v daljavi.

(Dalje prihodnjč.)

nom za marljivo sodelovanje tekom 25 let, po končanem dopoldanskem obredu mimohod, nato razhod, ob treh popoldne nastop (proste vaje s sekiricami in z gasilskim orodjem), velika vrtna veselica z najrazličnejšo zabavo: godbo, plesom, šaljivo pošto in drugim. Igrala bo priljubljena godba na pihala. Vstopnina prostovoljna. Za dobra jedila in pristno kapljico bo preskrbljeno.

DRUŽMIRJE PRI ŠOŠTANJU. Naše gasilno društvo si je nabavilo za 52.000 Din motorno brizgalno, ki je za naše razmere prav potrebna. Motorka bo blagoslovljena 6. julija ob priliki župnega gasilskega zleta, ki bo letos v Družmirju.

MALA NEDELJA. (Smrtna kosa.) Dne 12. t. m. se je preselila v večnost posestnica, gospa Marija Spindlerjeva iz Moravcev, v 82. letu starosti. Pokojnica, mati pomočnika finančnega direktorja v Nišu, g. Martina Spindlerja, je bila splošno spoštovana. — V nedeljo 15. t. m. smo spremili na zadnji poti k večnemu počitku kar tri mrličje: posestnico Spindlerjevo iz Moravcev, mladenko Horvatovo iz Drakovcev, ki je po dvoletnem trpljenju v 22. letu podlegla jetiki, in posestnico Marijo Muhičevno iz Drakovcev, ki je po dolgi življenjski poti 89 let zatisnila svoje trudne oči. Bodi vsem zemljica lahka, preostanim pa naše sožalje!

SV. BARBARA V HALOZAH. (Smrtna kosa.) Te dni je umrl v Velikem Bečkereku za vnetjem slepiča v cvetu svoje mladosti, star šele 26 let, Tone Korenjak, doma iz Meje št. 14. Pokojnik je bil vrl mladenič, miren in dobrodušen. Da je bil priljubljen tudi v tujini, je pričal njegov pogreb, kajti na njegovi zadnji poti ga je spremljalo številno občinstvo z velikobečkereško železničarsko godbo. Darovateljem krasnih vencev posebna hvala! Dragi Tonček, počivaj v miru in naj ti bo banatska zemljica lahka! Bodi ti ohranjen trajen spomin! Užaloščeni rodbini naše iskreno sožalje.

ZETALE. Tu so se v noči od 2. do 3. t. m. oglasili drzni vlomilci. Pravijo, da so ušli iz Lepoglave, a gotovo je bil med njimi kak domačin, sicer ne bi vedeli, v kateri kleti sta vino in žganje. Vzeli so vino, žganje, prase in obleko. V Krušičevi gostilni v Dobrini bi se radi okrepčali, pa jih je goskodar prepodil, zaradi česar so streljali nanj. Kislih jedi pa najbrže ti gospodje ne jedo, ker so nekje namesto vina, odnesli iz kleti sodec z jesihom. Ko so ga zunaj pokusili, so ga kar tam pustili. Posebna nadlega na deželi so ti vražji tatovi, ki jih je mnogo bržkone zaradi tega, ker jih premalo kaznujejo. — V naših krajih letos ne bo sadja; obrodil bo le kak oreh in kak kostanj, katerih je pa že precej malo. Pri nas ni kraj, kjer bi se kaj zaslužilo in ubogi kmet išče tam denar, kjer ga dobi, da se začasno reši krize. Toča nas je tudi že pozdravila, a tako zelo še ne kakor v sosedni rogaški, florijanski, križevški in rokovski fari, kjer so morali pokositi stolčeno žito.

SV. JURIJ OB ŠČAVNICI. (Smrtna kosa.) Dne 14. t. m. smo pokopali zopet žrtev zavratne jetike. Po poldrugem mesecu je podlegel boleznii mlad mesarski pomočnik g. Jože Horvat. Bil je sin daleč naokrog znanega mesarja in gostilničarja g. Leopolda Horvata. Na zadnji poti ga je spremljalo številno jurjevsko občinstvo, posebno vsa vaška inteligenca. V imenu staršev, sester, bratov in ostalih sorodnikov se je poslovil ob grobu od pokojnika njegov brat Ivan. N. v m. p.!

IVANJKOVCI. Tehnično vodstvo Ormoške gasilske župe priredi na praznik sv. Petra in Pavla 29. t. m. tukaj pri kolodvorski restavraciji drugi javni nastop, na katerem bo 60 članov izvajalo proste vaje s sekiricami. Začetek ob pol 16. Po nastopu bo srečolov z godbo, plesom in drugimi zabavami. Eventualni prebitok je namenjen za orodni sklad tukajšnjega gasilnega društva. Svirala bo polnoštevila tukajšnja godba. Vlakovne zveze zelo ugodne. — Graščina Dornava je te dni v tukajšnjih svojih vinogradih s kultivatorji na bencinski motorni pogon okopavala zemljo. Delo se je vršilo na ta način prvič v naših krajih

Naročilnice za srečke

državne razredne loterije smo priložili današnji „Domovini“, da bodo mogli tudi nje čitatelji in čitateljice pravočasno naročiti srečke. Prvo žrebanje se bo vršilo že dne 8. julija, zato je prav, da oni, ki namerjajo poskusiti svojo srečo, takoj naroče srečke. V preteklem kolu smo izplačali srečnim našim igralcem dobitke po 100.000, 80.000, 40.000, 30.000 Din, več po 10.000 Din in mnogo dobitkov po 4.000 Din. Srečka stane malo. Dobitki so veliki. Vsaka druga srečka mora biti izžrebana. Kdor ne igra, seveda ne dobi nič. Zato naročite takoj srečke,

Zadružna hranilnica, r. z. z o. z. v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 19

in je vzbudilo precej zanimanja. Nadomestilo bi naj drugo kop. Splošna sodba je bila, da so ti stroji še preveč nepopolni, da bi mogli nadomestiti dobro ročno delo. Prišlo bi pa tudi v primeri z ročnim delom z motikami ne glede na razliko v opravljenem delu mnogo dražje. Zaradi tega si menda nihče od tukajšnjih posestnikov ne namerava nabaviti take naprave.

JADLANCA. Agilno gasilsko društvo v Jablanci pri Litiji bo otvorilo z vsemi svečanostmi svoj novi Gasilski dom v nedeljo 29. t. m. Jablanško društvo je še prav mlado; ustanovljeno je bilo leta 1928., poprej je bilo le odsek sosednjega gasilnega društva. Mlado društvo bo imelo z novootvorjenim domom že svoj drugi hram; prvega so postavili v Gradiških Lazah. Priporočamo vsem okoličanom, da posetijo na Petrovo pridne Jablančane, ki bodo priredili za svoje goste vrtno veselico.

DOMAČE NOVOSTI

* **Kraljica v Ljubljani.** Te dni je prispela z avtom, ki ga je sama vodila, z Bleda v Ljubljano Nj. Vel. kraljica ter osebno kupovala po ljubljanskih trgovinah razne potrebščine. Ljubljani so kraljico, kjer so jo spoznali, navdušeno pozdravljali. V soboto se je kraljica odpeljala v Beograd, kjer je v nedeljo z Nj. Vel. kraljem pristvovala sokolskemu nastopu naše vojske.

* **Skupščina Jugoslovenske gasilske zveze** se je vršila v nedeljo v dvorani Mestnega doma v Ljubljani. Vodil je zborovanje starosta g. Josip Turk. Po njegovem pozdravnem nagovoru in odposlanju udanostne brzojavke Nj. Vel. kralju je podal poročilo tajnik Zveze g. Pristovšek. Iz njegovega poročila povzemamo, da je Zveza ob koncu preteklega leta štela 6765 društev. Podstarosta g. Muzek je predlagal, naj se izvoli gosp. Turk za častnega člana, kar je bilo sprejeto z odobravanjem. Iz poročila povzemamo še, da se je za gasilski kongres, ki se bo vršil v Ljubljani od 1. do 4. avgusta, prijavilo že preko 5600 slovenskih gasilcev. Pred koncem zborovanja so bili izvoljeni za častne člane še naslednji gasilski delavci: Jernej Vengust (Celje), Ljudevit Muzek (Št. Vid pri Ptuj), Franc Pristovšek (Ljubljana), Ivan Rus (Bled), Ivan Rakoša (Straža pri Novem mestu), Konrad Gologranc (Gaberje), Josip Arhar (Št. Vid pri Ljubljani), Fran Lajović (Litija), Franc Hanzelič (Ormož) in Janko Hojan (Ljubljana). Ob koncu zborovanja je prišla na red doložitve zvezne članarine, ki se je zvišala od 3 na 4 Din.

* **Važno za vinogradnike.** Da pospeši zatiranje šmarnice, bo kraljevska banska uprava prispevala po 50 par od vsake zeleno precejpljene trte. Kdor se namerava te ugodnosti poslužiti, naj se nemudoma prijavi sreskemu načelnstvu z nekolokovano prošnjo. Natančnejša navodila imajo vse vinorodne občine.

* **Gasilska razstava.** Kateri gasilec bi ne hotel ogledati si gasilsko orodje od prvega početka, to je od najnavadnejših ročnih gasilskih priprav do današnjih najmodernejših motornih brizgalnic! To vse in ves razvoj gasilstva bo lahko videl na gasilski razstavi v prostorih Ljubljanskega velesejma od 1. do 4. avgusta vsak

naš gasilec. Tovariši, ne zamudite redke prilike, da si ogledate to razstavo. Vstopnina bo malenkostna.

* **Cesta Limbuš—Pekre—Hoče,** tako zvana podpohorska cesta, ki naj bi vezala kraje južno od Hoč z Dravsko dolino, je bila mestoma v neuporabnem stanju. Sedaj je okrajni cestni odbor odločil, da tudi to cesto preuredi in se bo tako ustvarila najkrajša zveza Limbuša, Ruš in drugih krajev v Dravski dolini s Pekrami, Radvanjem in Hočami. Za izvedbo načrta se je zlasti trudil podnačelnik okrajnega cestnega odbora in župan v Limbušu, g. Srečko Robič.

* **Prvi osebni avto pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu.** Za binško žegnanje je planince presenetil prizor, ko je v višini 907 m ležečo vas na Kóbanskem posetil prvi osebni avto, ki je privozil iz Avstrije. Zelo slabo pot iz Lučan je zmagal vozač, tovarnar Proneg iz Arveža, na avtu v dveh urah, in to obtežen s tremi osebami. Lani je po isti poti privozilo motorno kolo, ki je prav tako vzbujalo pri tamošnjih prebivalcih veliko začudenje.

* **Otvoritev kopaljšča na Mariborskem otoku** se je izvršila v nedeljo na prav slovesen način. Zbralo se je na otoku nad 5000 ljudi, kopaljšča pa se je poslužilo okrog 1000 ljudi. Pravijo, da toliko ljudi že več desetletij ni bilo na tem prijaznem otoku.

* **Novo avtobusno zvezo v Prekmurju** bo v kratkem otvoril podjetnik g. Fran Senekovič na progi Dolnja Lendava—Beltinci—Murska Sobota—Martjanci—Fokovci—Prosenjakovci.

* **Nedeljski počitek v trgovinah z vinom na deželi.** Ker je stopila naredba o odpiranju in zapiranju trgovin v veljavo, se vsi zainteresenti opozarjajo, da smejo imeti veletrgovci z vinom na deželi svoje obratovalnice odprte ob nedeljah in praznikih le v času od 8. do 10. ure dopoldne.

* **Čudna nesreča** se je pripetila pred tednom okoli polnoči na stranski progi ob ljubljanskem gorenjskem kolodvoru. Ob tem času so v bližini skladišča premikali vagonne in sestavljali tovorni vlak. Pri premikanju je stroj odbil dva vagona na tako zvani tivolski tir. Ker je tam stalo več vagonov, sta prva dva vagona premaknila tudi ostale. Kmalu zatem je šel premikač Ivan Štrekelj na tir, da bi odklopil vagon, ko je nenadoma opazil ob progi neznano žensko, ki je imela levo nogo močno razmesarjeno. Istočasno je Štrekelj opazil smukniti izpod vagona neznanega moškega, ki je zbežal proti cesti. Ker je ženska stokala in je Štrekelj videl kri, je urno pohitel obvestiti o dogodku prometnega uradnika, ki je telefoniral po reševalni avto, na kar so žensko z razmesarjeno nogo odpeljali v splošno bolnico. Kakor se je ugotovilo pozneje, je bila to 30letna služkinja Neža V., ki se ga je v družbi pleskarja Rajka O. pošteno navlekla nekje v Šiški, na kar sta ponoči zašla med vagonne.

* **Ciganska zgodba.** Pred kratkim je bila izgnana zaradi nadležnosti iz Italije ciganska družina Gomer, doma iz okolice Sunje na Hrvatskem, broječa okrog 12 oseb, s štirimi konji in tremi vozovi. Na Jesenicah so jih oblastva pridržala, ker so imeli cigani plačati večji znesek carinjskih pristojbin ker so bili tudi njih konji smrkavi. Teden dni kesneje pa je to družino prišla obiskat deset glav broječa ciganska družina iz Hrvatske na štirih vozovih s šestimi ko-

nji. Obe družini se menda že devet let nista videli in ko je druga skupina zvedela, da se prva nahaja na Jesenicah, ni mogla več zdržati doma, temveč se je takoj odpravila obiskat svoje rojake na Jesenice. To je bilo ob svidenju govorjenja, objemov in poljubov. Cigani in ciganke iz obeh skupin so si glasno obujali spomine. Pri vsem tem pa so se ga vsi skupaj tako pošteno napili, da jih je nekaj obležalo v popolni nezavesti.

* **Otrok brez rok.** Neka žena na Klopcah pri Slovenski Bistrici je porodila sicer popolnoma zdravo dete ženskega spola, ki mu pa docela manjkata obe roki.

* **Tovarna pógorela.** Glavno poslopje tovarne «Kovina» na Teznu pri Mariboru je uničil požar v noči od preteklega četrtka na petek. Škoda cenijo na 3.000.000 Din, ki je povsem krita z zavarovalnino. Hudo pa je oškodovanih 70 delavcev podjetja, ki so brez kruha na cesti.

* **Požar pri Šoštanju.** Na binkoštni ponedeljek zvečer je nastal v gospodarskem posloju posestnika Franca Vrabiča, po domače Onata, na Lomu iz neznanega vzroka požar. Ker leži Onatova kmetija v bregu, kjer silno primanjkuje vode, je bilo vsako gašenje nemogoče. Razen živine niso rešili pred ognjem ničesar drugega.

* **Nesreča v rudniku.** Te dni se je ponesrečil rudar Janez Sušnik v rudniku kaolina v Črni pri Kamniku. Zrušilo se je nanj nekaj tramov ter mu prizadelo hude notranje poškodbe. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico, kjer je podlegel poškodbam. Pokojnik zapušča ženo in dva neprekrbljena otroka.

* **S koso se je ranil.** Jakše Anton, 22letni sin posestnika iz Vojne vasi v občini Loki, je kosil na domačem travniku travo. Od utrujenosti se je naslonil na kosišče, da se malo odpočije. Pri tem mu je spódetelo, da je padel ter si nevarno obrezal na rezilu desno roko pod kolcem.

* **Pri zlaganju se je ponesrečil.** Preužitkar Anton Kotnik, 68 let star, iz Čenuš pri Mirni peči, je zlagal deteljo v kozolec pri posestniku Lužarju. Stal je na pripravi za zlaganje (hlapcu). Naenkrat pa je naprava odpovedala in Kotnik je padel v globino na kamenje, kjer je obležal ves pobit v nezavesti.

* **Nevihste** so predzadnjo nedeljo pustošile nad Dobrovnikom, Fokovci, Vučjo gomilo tja gori do Cankove ter napravile veliko škodo.

* **Nezgodá.** V Spičniku nad Sevnico je 42 letni viničar Stanislav Žericki, ruski izseljenec, z drugimi kosci kosil na hribovitem ozemlju. Na neki rebri mu je spódrsnilo, pri padcu pa se je zaletel z vso silo v neko drevo, si nalomil ključnico in dobil poškodbe na hrbtu. Prepeljali so ga v mariborsko bolnico.

* **Smrtna nesreča.** Pri podiranju drevja je posestnika Franca Rezca iz Liboj udarila veja padajočega drevesa s tako silo, da je ponesrečenec kmalu izdihnil pred očmi svojega 14letnega sina. Zapušča ženo in pet neprekrbljenih otrok v veliki bedi.

* **Huda nesreča kolesarja.** Te dni se je vozil s kolesom 44letni delavec v Strojnih tovarnah in livarnah v Ljubljani Franc Horvat, pristojen v Krašnju, iz službe proti svojemu stanovanju na Ježici. Nesreča je hotela, da je zavozil s kolesom na okrogel kamen, pri čemer mu je kolo spódrsnilo, da je kolesar padel na tla in se nevarno poškodoval na glavi. Ponesrečenca, ki je dobil pretres možganov, je reševalna postaja prepeljala v ljubljansko bolnico.

* **Smrt pod vlakom.** Iz Dravograda nam pišejo: Te dni se je na kolodvoru v Dravogradu Meži pri vlakom, ki vozi na progí Maribor—Prevalje, zgodila strašna nesreča. Neki Mariborčan se je mudil v hotelu «Kolodvor» in je bil namenjen, odpeljati se z omenjenim vlakom. Ko se je začel vlak premikati z enega tira na drugega, je omenjeni potnik mislil, da bo vlak že odpeljal, pa je med premikanjem skočil v vlak. Pri tem mu je spódrsnilo, da je prišel pod vlak, ki ga je popolnoma razmesaril. Mrtveca so prepeljali v mrtvašnico v Št. Janžu pri Dravogradu.

* **Nesreča pri stavbi.** 17letni delavec Dragotin Jazbec je bil zaposlen pri Ljubljanski gradbeni družbi, ki gradi v Semiču dvonadstropno stavbo. Ko je nesel malto v drugo nadstropje in prispel na vrh, ga je po nerodnosti sunil od strani njegov tovariš, zaradi česar je Dragotin padel z odra na cementna tla, kjer je obležal s hudimi notranjimi in zunanji poškodbami.

* **Vlak prerezal voz na dvoje.** Te dni je peljal na Grosupljem neki voznik ob kilometerskem kamnu 27 čez železniški tir voz, naložen z opeko. Voz, v katerega sta bila vprežena dva konja, pa je na tiru obtičal, tako da ni mogel ne naprej ne nazaj. Ker je voznik vedel, da prihaja ob tistem času na Grosuplje vlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 16.20, je hitro tekel na postajo prositi, naj telefonsko obvestijo o dogodku bližnjo postajo in preprečijo nesrečo. Voznik je menil, da je za opozoritev še dovolj časa. Toda med tem se je vlak že pripeljal, zdrobil voz in ga prerezal na dvoje tako, da je ostala ena polovica na eni, druga s konjema pa na drugi strani. Konja sta ostala skoro nepoškodovana, Le ena žival je dobila udarec od lokomotive v zadnje stegno, vendar je rana malenkostna. Ko je vlak obstal na postaji na Grosupljem, so ugotovili, da je lokomotiva precej poškodovana. Z lokomotive so pobrali okrog 200 opek, ki so pri sunku priletele z naloženega voza nanjo.

* **Ne puščajte otrok na cestah.** Pri Sv. Lenuartu v Slovenskih goricah se je na cesti igrala z drugimi otroki triletna Poldika Rakova. Privozil je avto, šofer je dajal znamenja, vendar ni mogel pravočasno ustaviti vozila in je dekletce povozil. Poldika je dobila poškodbe po vsem telesu. Prepeljali so jo v mariborsko bolnico.

* **Na grobu svoje žene se je ustrelil** te dni v Radvanju 62letni krojaški mojster Vaclav E. iz Nove vasi. Žena mu je umrla pred 13 leti, on sam pa je bolehal že štirinajst let za želodčnim rakom. Ker se mu je bolezen vedno slabšala, je napravil konec življenju.

* **Žrtev neprevidnega kolesarja.** Nedavno je na glavni cesti na Ostrožnem pri Celju zavozil neki mlajši kolesar v večjo gručo pešcev in podrl na tla Jožefo Dobrškovo, ki je vodila za roko nekega dečka. Dobrškova in otrok sta se pri padcu poškodovala, zlasti Dobrškova, ki se zaradi hudih notranjih bolečin ni mogla več dvigniti in so jo morali prepeljati v mesto z vozom. Ponesrečenca se namreč nahaja v 8 mesecu nosečnosti. Čeprav je brezobzirni kolesar takoj skočil na kolo in skušal pobegniti je bil s pomočjo tamkajšnjih domačinov prijet. Je to 20letni delavec Martin Arššek. Zadeva se bo končala pred sodiščem.

* **Nesreča s patrono.** V Škocijanu se je bril posestnikov sin, 30letni Jože Jerman, poleg njega pa je sedel na zaboju njegov 17letni brat Lojze ter se igral s patronami. Prijel je s kleščami eno patrono ter tolkel po njej s kladivom. Naenkrat je počilo in Jože, ki si je baš obril desno stran obraza, se je ves krvav zgrudil na tla. Krogla, ki je bila na tako čuden način izstreljena, je zadela Jožeta v brado ter mu obtičala v vratu. Ponesrečenca so prepeljali v kandijsko bolnico.

* **Pod voz je prišel.** Posestnik Janez Železnik, star 51 let, iz Mirne vasi pri Trebelnem, je vozil na žago hlode. En voz jih je že spravil na Pincovo žago v Mokronogu, drugi voz pa je peljal za posestnika Jožeta Perka iz Hišovca na žago v Radole. Med vožnjo je hotel Železnik pred Čužnjo vasio na malem klancu voz zavreti. Stopil je k zavori, pri tem pa mu je spódrsnilo, da je padel, in njegova desna noga je prišla pod zadnje levo kolo, ki mu je nogo strlo pod kolonom. Na klice ponesrečenca je prvo prihitelo na pomoč neko dekle iz Čužnje vasi ter poklicalo tudi druge vaščane, ki so ponesrečenemu Železniku nudili prvo pomoč. Po ponesrečenca je prišla kmalu nato njegova žena, ki ga je peljala k zdravniku v Mokronog, odkoder so ga prepeljali v kandijsko bolnico.

* **Smrtna nesreča na triglavskem gorovju.** Te dni se je podala na triglavsko gorovje večja skupina izletnikov iz zapadne Nemčije, večinoma

visokošolcev. Pri plezanju na Triglav pa je dvema od družbe spódrsnilo. Bila sta to visokošolca Heinz Müller in Erwin Lüdecke. Dočim se je prvi v prepadu ubil, so drugega nevarno ranjenega prepeljali v ljubljansko bolnico. Pogreb Müllerja se je izvršil v terek ob udeležbi njegovih tovarišev in velikega števila domačinov na pokopališče v Dovjem. Stanje ranjenega Lüdecka je zadovoljivo. Huda nesreča je družbo mladih izletnikov zelo potrla.

* **Pogreša se** 47letni hlapec Anton Simončič, ki je bil zaposlen v graščini Loke p.i Zidanem mostu. Možak, ki je malo slaboumen, je najbrže skočil v Savo in utonil.

* **Povožen otrok.** V Studencih pri Mariboru je v bližini orožniške vojašnice povozil voznik pivovarne «Union», Ivan Maček, dvoletno dekletce Majcenovičeve rodbine ter mu zdrobil levo nogo.

* **Nezgodá.** Pred par dnevi je peljal po cesti mimo velesejmišča v Ljubljani posestnik Jože Judež na enovprežnem vozičku razno prtjago. Nenadoma pa se mu je pri vozu snelo kolo in je Judež skočil za njim. Baš tedaj pa je pripeljal za njim neki avtobus, ki je Judeža podrl na tla. Judež se je močno potolkel po glavi in na nogah.

* **Smrtni padeč s črešnje.** Te dni je padel z visoke črešnje v Strossmayerjevi ulici v Mariboru 55letni branjevec Karel Koršič in dobil hude notranje poškodbe. Takoj po prevozu v bolnico je poškodovanec podlegel poškodbam.

* **Nesreča.** Na dan birme na binkoštni ponedeljek je privozilo v Braslovče od vseh strani mnogo vozov in avtomobilov, ki so dovažali srečne birmance. Na povratku domov so se pri znamenju med Letušom in Braslovčami konji ustrašili nasproti se vozečega avtomobila, pri čemer je trgovka gospa Antonija Bizjakova iz Šmartnega ob Paki padla z voza in si zlomila roko.

* **Na begu pred detektivom se je ustrelil v glavo.** Vili Kaloh v Mariboru, delavec špedicije Reismann, ima sicer šele 17 let, vendar je njegovo ime v zvezi z raznimi kriminalnimi dejanji že zelo znano pri mariborskih varnostnih oblastvih. Te dni so mu bili detektiví ponovno za petami. V Mejni ulici si je, videč, da ni izhoda, nameril revolver na sence ter si prestrelil glavo. Z rešilnim avtomobilom so Kaloha prepeljali v bolnico.

* **Vlom v gostilno.** Iz Dravograda nam pišejo: Pretekli teden v noči od srede na četrtek je bil izvršen v neko gostilno pri Dravogradu (na Mohrenhofu) vlom. Tat je odstranil mrežo v oknu ter se splazil v gostilniško sobo, odprl vse predale in pobral ves tobak in denar v znesku 400 do 500 Din, na kar je pri vratih izginil v noč.

* **Poboj v Prekmurju.** Pri Beltincih je bil izvršen napad na rudarja Luku Buzaniča, ki je prišel na obisk k svojim sorodnikom. Na samotnem kraju sta ga pričakala dva brata S. in ga napadla. Prvi ga je udaril s kolom po glavi, drugi pa je že na tleh ležečega Buzaniča obdeloval s kolom po trebuhu. Oče napadenega Buzaniča je prepeljal hudo poškodovanega sina v varaždinsko bolnico, kjer so ga operirali, ker mu je počilo črevo.

* **Spravo so pili.** Anton Pernek, delavec iz Brestovskega vrha pri Sv. Urbanu pri Ptujju, Janez Pšajnt in Jožef Šafut so si bili že dolgo v laseh. Dne 23. marca pa so se vsi trije sestali v neki gostilni, sedeli pri eni mizi ter pili skupaj vino, tako da so ljudje splošno mislili, da so se med seboj pobotali. Ko so zapustili gostilniške prostore, so se pred vrati poslovili; pri tej priliki je Anton Pernek podal roko Pšajntu, ki pa mu je dejal: «Smrkavec, pojdi spat!» Pernek se je ustrašil in odhitel v bližnji dom, kjer pa je ostal le nekaj časa. Kmalu nato se je vrnil ter pričel izzivati. Za njim so pritekli njegovi starši, ki so ga spravili v hišo. V hiši pa je Pernek odprl okno ter pričel psovati Pšajnta, ki je stal pred hišo. Pšajnt je stopil pod okno in vprašal Perneka, kaj mu je dejal. V istem hipu je počil iz okna strel, ki je zadel Pšajnta, da je v nekaj trenutkih potem izdihnil. Pernek se je moral zagovarjati pred mariborskim malim senatom in je bil obsojen na dve in pol leta robije ter na tri leta izgube častnih pravic.

* **Šmarnica ubija.** 27letni viničarski sin Ludovik Majcen iz Novega Vrha pri Mali Nedelji je šel meseca marca s tovariši v vinotoč Marjete Šelove na Moravskem vrhu, kjer so izpili v eni uri šest litrov šmarnice, pomešane z izabelo. Ko so se vračali proti domu, so se fantje pričeli metati. Pri tem je Majcen ponovno treščil na tla neki Franc Čuš, kar je onega močno razjezilo. Zaradi tega je Majcen pričel Čuša zares obdelovati in je vedno bolj kazalo, da bo prišlo do pretepa. Ker so se ostali fantje bali, da bi močnejši Franc Čus ne planil v Majcena, so ga držali za roke. Pri tem pa so mislili, da bo tudi Majcen odnehal, ko bo videl, da Čuš nima prilike, dokazati nad njim svoje moči. Majcen pa je zagrabil za nož in bliskovito prerezal Čušu na vratu vse žile in sapnik, tako da je ta v nekaj hipih izdihnil. Pri zaslišanju je Majcen sprva vse tajil in se nato zagovarjal s silobranom. Fantje, ki so bili z njim v družbi in nastopili pri obravnavi kot pričé, pa so potrdili, da je povsem zlonamerno napadel Čuša, ki se ni mogel niti braniti, ter mu prerezal vrat. Sodišče ga je zaradi tega obsodilo na tri leta robije in pet let izgube častnih pravic.

* **Ponesrečen pobeg.** Pred par dnevi je privedel orožnik iz Frama 34letnega Ivana Zorčiča iz Mohorja pri Framu, ki je imel odsedeti osem dni zaradi nekega pretepa, v Maribor, da ga odda v jetnišnici. Zorčič je mirno šel po vseh ulicah, tik pred sodno palačo pa se je spustil v beg proti Tattenbachovi ulici. Orožnik je pograbil kolo nekega pasanta, se vsedel nanj, dohitel Zorčiča in ga podrl na tla. Nato ga je krepko zgrabil in odvedel v zapore. Zorčič je star tihotapski, tatinski in pretepaški grešnik.

* **Tihotapci.** Pred kratkim so bile obmejne straže opozorjene, da pripravlja manjša tihotapska družba v noči od 5. na 6. t. m. utihotapiti v rajonu Gederovci-Petanji iz Avstrije v našo državo razno monopolsko blago. Ker so bila imena tihotapcev znana, je orožniška patrolja pričakala dva možaka v Markiševcih v Prekmurju, kjer sta presenečena tihotapca blago odvrгла ter pobegnili. Odvrženo blago, 9 kg sahara, 2000 knjižic cigaretnega papirja ter več sto škatlic vžigalic, je zaplenila orožniška patrolja ter izročila carinskemu oddelku gornjeradgonske glavne carinarnice v Gederovcih.

* **Zrtev pretepa.** V celjsko bolnico so prepeljali 52letnega delavca Alojzija Solinca iz Škofje vasi, ki so ga napadli domači fantje ter ga nevarno poškodovali.

* **Nepoboljšljiv dolgoprstnik.** Trговец s premogom Vinko Podobnik na Tržaški cesti v Ljubljani je sprejel nedavno v službo za hlapca 31letnega Matevža Tomšiča, doma iz Sp. Retij pri Loškem potoku. Tomšič je bil nekaj časa prav vesten, vendar je rad stikal po hiši. Naposled je celo izvohal, kje hrani gospodar denar, kar je kmalu izkoristil. Pred nekaj dnevi je vdrl v sobo, odklenil miznico in odnesel vso tam spravljeno gotovino v znesku 5300 Din, na kar je pobegnul.

* **Dober posel s slabim koncem.** Posestnikov sin Albert Starman iz Cvena pri Ljutomeru je hotel na lahek način priti do denarja in je začel krasti gosi, katere je prodajal nekemu ptujskemu trgovcu. Sodišče ga je obsodilo na en mesec strogega zapora.

* **Zaplenitev avtomobila z vtihotapljenim saharinom in cigaretnim papirjem.** V eni zadnjih noči je prispel v vas Lupoglav pri Dugem selu neznan avto, v katerem sta se poleg šoferja nahajala dva potnika. Usoda je hotela, da se jim je baš pred hišo upokojenega orožniškega kapetana Mladenovića primeril defekt v avtomobilu, zaradi česar so morali avto tam popravljati. Avto je vozil šofer Ivan Šimčar iz Štefanca pri Čakovcu. Ker je neki vaščan obvestil orožništvo v Lupoglavu, da se v avtomobilu nahajajo sumljivi ljudje, in ker se je v Dugem selu pred nekoliko dnevi izvršilo drzno razbojništvo, so orožniki takoj poiskali sumljivi avto, aretirali šoferja in pridržali avto. Obema potnikoma se je pa posrečilo pobegniti. V avtu so našli 37 kg saharina in 30 kg cigaretnega papirja. Šofer je izjavil, da ni vedel, koga in kaj je vozil. Oba potnika je vzel v avto pri Čakovcu, se vozil po vsem Zagorju in prišel z njima do Lupoglava, kjer se jim je primeril defekt. Šimčarja so zaprli, dočim oba potnika še iščejo.

* **Drzen rop kolesa pri belem dnevu sredi Celja.** Te dni se je pripeljal na gospodarjevem kolesu po klancu poleg hotela «Pri pošti» v Celju vajenec pri pekovskem mojstru Oberžanu v Zavadni, komaj 15letni Jakob Fišer. Ker je deček precej slaboten, je moral sredi klanca stopiti s kolesa, zlasti ker je imel v rokah večjo posodo za mleko. V tem je pristopil k njemu neznan mlajši možki, ki se mu je vljudno ponudil, da mu bo popeljal kolo do vrha klanca, češ, da se mu dečko smili, ker se toliko muči. Deček niti ni mogel odgovoriti, ko mu je že neznanec iztrgal kolo iz rok, se vsedel nanj in se z veliko brzino odpeljal. Deček je jokaje pohitel za njim, seveda zaman. Nekaj pasant pa je le spoznal drznega roparja in ga ovadil policiji, ki je ugotovila, da je odpeljal kolo 18letni brezposelni potepuh Rudolf Ž. iz Maribora, ki ima že več tatvin na vesti.

* **Pijani junaki.** Mirko Vukovič, hlapec pri posestniku Dergancu iz Krč pri Semiču, je peljal gospodarja na veselico, ki se je vršila na Vrtači. Pri gostilničarju Plutu se je nahajala takrat, ko je tjakaj prispel Vukovič, skupina fantov, ki je bila v sovraštvu z Vukovičem. Fantje so takoj skočili vanj in ga nevarno obdelali z železnimi boksarji, noži in drugimi predmeti. Vukovič je dobil samo z nožem šest ran po životu in glavi.

* **Z motiko po glavi.** Hudo poškodbo ima 22letni Avgustin Vicko, posestnikov sin iz Ovčjaka v občini Koprivniku, katerega je v prepiru udaril z motiko po glavi Janez Rožič iz iste vasi. Prepeljali so ga v kandijsko bolnico.

* **Grd fantovski pretep.** Te dni je pila v gostalni Šuln v Trbovljah manjša družba delavcev. Ko so se ga že malo navlekli, so se začeli med seboj prepirati in drug drugega preganjati okrog hiše. Delavec Žibret iz Terezije je napadel tovariša Zabukovška z Dobrne najprej s kamenjem, končno pa ga je podrl z ročico od voza tako, da je obležal Zabukovšek nezavesten. V takem stanju so ga prenesli v rudniško bolnico.

* **Noseče matere** morajo skušati vsako zaganjenje odpraviti z uporabo naravne **Franc Jožefove grenčice.** Predstojniki univerzitetnih ženskih klinik soglasno hvalijo pristno **Franc Jožefovo vodo**, ki se lahko použije in se nje milo odpirajoči učinek zanesljivo pokaže v kratkem času brez neprijetnih stranskih pojavov. **Franc Jožefova grenčica se dobiva** v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

* **Ne pripuščajte** izbire pralnega sredstva naključju, kajti časi so težki in perilo je zelo drago. Perite dosledno z milom in videli boste, da bo trajnost Vašega perila desetkrat večja. Pri nakupu zahtevajte odločno le pravo terpeninovno milo Gazela.

NAŠI NA TUJEM

HOLANDSKO PISMO.

Brunssum, 2. junija.

Od nas Slovencev iz Brunssuma in Heerle-Heide že dolgo niste ničesar slišali. Vendar smo še med živimi. Naše podporno društvo v Brunssumu se lepo razvija, za kar se imamo v prvi vrsti zahvaliti našemu vrlemu predsedniku g. Zupanu, ki tudi resno zaropoče, če je treba. Komaj smo društvo ustanovili, so bili že takoj tudi hujšakci na nogah in so tukajšnje Slovence hujškali proti nam, češ, da smo brezverci, ker imamo «Domovino» naročeno. Tudi v nekem tukajšnjem listu so pisali, da se je volk priklatil med ovce in naj se ljudje varujejo pred nami. Sedaj se je ta gonja precej polegla in imamo mir, ker je naše društvo uradno potrjeno. Uspeh naše Jugoslovenske podporne ednote je prav lep glede na to malo peščico, kar nas je tukaj v društvu. Kakor povsod je tudi pri nas mnogo takih Slovencev, ki rajši po gostilnah posedajo, pijančujejo in kvartajo, kakor da bi sodelovali v našem društvu.

Podpore smo plačali v trinajstih mesecih, in sicer od 1. maja 1929. do 31. maja 1930. leta 325 holandskih goldinarjev za primer bolezni in poškodb (v dinarjih bi bilo to preko 7000 Din). Plačali smo podporo v šestdesetih primerih bolezni in poškodb in je prejel posameznik po pravilih 50 centov na dan za primer bolezni, za primer poškodbe pa 75 centov na dan. Podpore je prejela cela vrsta članov, kakor je iz naših knjig točno razvidno in ne morejo tega tudi najhujši nasprotniki tajiti. Lahko se pa od našega društva učijo pridnosti in podjetnosti, ker so v tem še daleč za člani našega društva.

ARGENTINSKO PISMO.

Mendoza, maja.

Prav razveselili smo se, da je dala «Domovina» tudi nam izseljencem kotiček «Naši na tujem», da si lahko sporočimo v njem novice iz vseh krajev, kjer živimo Slovenci in dobivamo «Domovino».

Glavno mesto države Argentine, kjer nas živi mnogo Jugoslovenov, Buenos Aires, je mogočna svetovna luka. Na tisoče izseljencev iz Evrope in drugih dežel se izkrca tukaj, da si poišče zaslužka in kruha. V takem velikem mestu pa je tudi velika nevarnost za denar in življenje. Cele gruče postopačev pričakujejo dohod izseljeniških parnikov in vabijo došlece v zakotne gostilne, kjer jim obetajo lahko delo in mnogo zaslužka, pri tem pa le gledajo, da jih okradejo. Ob prihodu v Argentino je najbolje, da se naseli vsakdo v hotelu «Inmigracion», kjer ima za prvo silo stanovanje in hrano in prosto vožnjo po vsej državi. Argentina je po velikosti druga, v kmetijstvu pa prva država Južne Amerike. Po odkritju Amerike je bila do leta 1816. Španska dežela, na kar se je proglasila za neodvisno republiko. Argentina meri blizu tri milijone kvadratnih kilometrov in šteje nad deset in pol milijona prebivalcev. Predsednik republike mora biti tukaj rojen, najmanj 30 let star in rimski katolik. Prvotna domača indijanska plemena so Španci domala zatrli. Glavni vpliv imajo sedaj mešanci španske in indijanske krvi, ki vzemajo vsa važna mesta na deželi.

Provinca Mendoza se razprostira ob meji republike Chile ter je večji del zasajena z vinogradi. Glavno mesto Mendoza ima kmetijsko in vinarsko srednjo in visoko šolo. Vinarstvo je glavna gospodarska panoga te province. Sicer pa je tu tudi mnogo bakra, srebra, zlata, petroleja in mineralnih vod, vendar pa se ne more industrija razmahniti, ker manjka velikega kapitala. Zelo razvita je železniška mreža.

Trgatev grozdja se je tukaj začela sredi marca in je trajala vse do konca maja. Letošnji

pridelek je prav obilen in izvrsten. Pridelalo se je na hektarju 100 do 125 stotov grozdja z 20 do 25 odstotkov sladkorja.

Lepo je tukaj, vendar izseljenci težko čakamo odrešenja s te tuje grude, čeprav smo ji hvaležni za njen sad. Želimo si nazaj na svojo trdo domačo zemljo, ki daje sicer le črn kruh, ki pa je vendar domač. Vsem «Domovinarjem» pošljamo iz Argentine najlepše pozdrave in se bomo, če nam Bog zdravje dá, še oglasili. — Anton Kočever.

Sudbury (Kanada). Tukaj v Sudburyju nas je dosti Slovencev, ki smo pretežno zaposleni v rudniku niklja. Delo je naporno in tudi nevarno. Sudbury je mesto, v katerem je mešanica vseh narodnosti. Na cesti se slišijo jeziki skoro vsega sveta. Med Slovenci je mnogo Belokranjcev; samo iz semiške fare jih je nad dvajset. Nekateri imajo tu že svoje družine. Nedavno se je vrnil v staro domovino Ivan Klepec iz Kresinca. Pozdravljamo bralce in bralke «Domovine»: Anton Plut (Krvavčji vrh), Albert Cerovšek (Krško), Jože Drganc (Krvavčji vrh), Janez Kambič (Črešnjevce), Jakob Petrič (Črešnjevce), Ivan Šimenc (Gršič), Jakob Hočever (Stranska vas), Jože Plut (Vinji vrh), Tone Golobič (Vrtača), Ivan Stariha (Omota), Ivan Konda (Osojnik).

PREKMURSKI GLASNIK

PO VELIKI VREMENSKI NESREČI.
Žalostna žetev. — Kaj bo s prehrano?

Dolnja Lendava, junija.

Kraji ob obronkih prekmurskih gričev so nesrečni. Vsako leto pobije toča polja in vinograde. Leta 1928. je bila taka strašna toča, da take ne pomni nihče in da vsakogar spreleti groza še danes, ako se spomni te vremenske nesreče. Tudi letos so ti kraji zelo prizadeti, toda le v manjšem obsegu. Najbolj so trpeli kraji Kobilje, Bukovnica, Strehovci in Dobrovnik, od teh pa še posebno naše Kobilje tam ob madžarski meji. Ubogo Kobilje, siromašni ljudje!

Polja so opustošena. Rž in pšenica sta posekani, kakor bi se nad nju spravili mlatiči s cepci. Žalosten je pogled na polju. Tam, kjer se je pred dnevi obetala obilna žetev, leži pokopan ves kmetov up. Ljudje kosijo posušeno žito za krmo živini. Žalostno je to opravilo. Tudi koruza in krompir sta posekana. K temu je še prišla poplava in uničeni so tudi travniki. Kobilje nudi žalostno sliko opustošene pokrajine.

Ljudje so se baš zbirali k maši, ko je šel pisec teh vrst skozi vas. Včasih se namreč vrši božja služba doma v Kobilju, saj imajo lepo cerkvico sredi vasi. Na njihovih obrazih se je odražala skrb in mučila jih je zavest, da bodo težave s prehrano skozi dolgo leto. «Kaj bomo jedli? Ostali bomo brez kruha. Grozi nam glad.» Tako tožijo ti ubogi ljudje, dobri Kobiljčani, zbirajoč se v svoji cerkvici, da poštožijo Bogu svoje gorje.

Kobilje je pred hudo preizkušnjo. Nujno je potrebna pomoč. Ta mora obstojati v prvi vrsti v tem, da se Kobiljčanom za to leto odpišejo vsi davki. Ljudje bodo morali kupovati semensko žito in treba jim je omogočiti čim cenejši nakup. Posameznim najsiromašnejšim pa bo treba pomagati ali z denarnimi prispevki ali z živežem. Tu morajo storiti svojo dolžnost oblastva kakor posamezniki. Vsem dobrim ljudem, ki jih ni zadelo taka nesreča, polagamo na srce težek položaj nesrečnih ljudi, da jim ne bodo odrekli malega daru, kadar bodo zanj prosili. H. I.

V mursko-soboškem srezu je «Domovina» mnogo bolj razširjena kakor v lendavskem. Goričani tedaj prednjačijo pred dolinci. Da ne zaozanemo za njimi, moramo tudi v našem srezu bolj razširiti ta izvrsten tednik. Za drugo polletje se mora število naročnikov podvojiti. Vsi naročniki in prijatelji «Domovine» naj store svojo dolžnost za razširjenje svojega časopisa.

Za novo šolo. Pretekli teden je obiskala Pince in Benico komisija, ki si je ogledala zemljišče, kjer bi se naj zidala nova šola. Ker so prizadeti kraji izrazili vsak svojo željo, ni moglo priti do sporazuma. Obstoja želja, da se na najprimernejšem kraju postavi šestrazredna šola za kraje: Benico, Dolino, Pince in Pince marof. Šola bi stala ob banovinski cesti v enaki oddaljenosti od vseh teh krajev. Uresničenje tega načrta bi bilo menda najboljše.

Za vinogradnike v Prekmurju. V petek 20. junija bodo predavanja o vinogradništvu s praktičnimi navodili o zelenem precepiljenju šmarnice po naslednjem sporedu: ob sedmih zjutraj v Sebeborcih, ob desetih dopoldne v Kančovcih, ob dveh popoldne na Selu, ob petih popoldne ob glavni cesti Selo-Filovci na mestu, katero naj sporazumno določita župana občin Filovcev in Bukovnice. Če bi bilo ta dan slabo vreme bodo predavanja v ponedeljek 23. t. m. po istem sporedu.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

ŠKOCIJANSKO PISMO.

Škocijan pri Turjaku, junija.

Slovesno žeganje je za nami. Hvala Bogu, prav veseli smo, da je minilo letos brez običajnega pretepa. Pošteno smo se zabavali in malo plesali, čeprav so nas gotovo dolgi jeziki obirali in prenašali marnje našemu gospodu župniku.

Pred kratkim smo imeli misijon in so spodje misijonarji zopet rohnili proti brezverskim časopisom. Popolnoma prav imajo, samo povedati morajo, kje take liste tiskajo, ker v Sloveniji ne vemo za nobenega, da se jih bomo lahko varovali, kadar pridejo med nas.

Slavili smo tudi lepo poroko, ko se je poročil g. Tekavec iz Javorja z gđno. Milko Kaplanovo iz Malega Golnika.

Imamo prav lepe dneve že več tednov. Naša žita, seno in drugi pridelki so kazali zelo lepo in se nam je obetala prav dobra letina. Vendar pa zadnje tedne že nedostaja dežja in preti zlasti sadnemu drevju nevarnost, da odleti zaradi tega mladi sadni zarod, ki se ga je precej obesilo po vejah. Samo da bi nam dež ne prinesel tiste pogubne toče, ki se posebno letos povsod oglašča.

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Češnjev kolač. Iz petih beljakov stolci sneg, nato primešaj 15 dek sladkorja in 5 rumenjakov ter stepaj, oziroma mešaj dalje, da postane penasto. Nato primešaj še 10 dek zmletih mandeljnov ali orehov ali lešnikov, malo stolčenih žbic, malo cimta, limonine lupinice, žlico moke in pol zavitka pecilnega praška. Tortni model dobro namaži, ga posuj z moko in stresi noter testo, na kar deni za par minut v pečico. Ko se je kolač samo nekoliko strdil, posuj povrh eno kilo češenj, ki si jim poprej pobrala pečke in peci potem kolač še pol ure. Hladnega razreži in daj na mižo.

Češnjev zvitek. Napravi testo iz 25 dek moke, 18 dek sirovega masla, polovice pecilnega praška, enega rumenjaka, žlice sladkorja, žlice ruma, malo limoninega soka in dobro ugneti. Nato razvaljaj testo. Češnjam poberi pečke, kar je soka, odcedi, in tako odcejene češnje potresi po testu, dobro posuj s sladkorjem in zavij v zvitek. Deni na pomazano pekačo in speci v pečici. Pečeno razreži na poljubne kose in daj toplo ali hladno na mizo kot močnato jed.

Nadevane kumare. Kumare srednje velikosti olup, na enem koncu odreži pokrovček in jih izdolbi oziroma iztrebi z žlico. Nato jih položi v slan krop in ko so samo enkrat prevrele, jih odcedi. Med tem pripravi ta-le nadev: Malo sesekljane šunke, malo kuhanega govejega mesa,

žlico sirovega masla, dve sardeli, eno v mleku namočeno in ožeto zemljo, malo soli in popra in eno jajce. Vse to dobro zmešaj (meso mora biti seveda dobro sesekljano ali sfaširano!) in napolni s tem kumare. Na dno kože razloži tenke kosce slanine, položi gor nadevane kumare, povrh polij čašo belega vina in deni za približno pol ure v pečico. Ko so kumare pečene, jih deni na krožnik in jih postavi na toplo, k soku pa primešaj žlico moke. Ko se je moka malo zarumenila, dodaj še malo limoninega soka in Juhanova ali Maggijeve dišave ter drobno sesekljanih kaperlov (to je zaradi boljšega, a ne mora biti). Ko je sok še enkrat prevrel, ga polij po kumarah in daj na mizo.

Praktični nasveti

Kako ohranimo mlad izluščen grah za celo leto. Mnogo je ljubiteljev mladega izluščenega graha, ki je res prav tečna in lahko prebavna hrana. Samo težko je, ko tako hitro izzori. Če ga hočemo ohraniti za vse leto, ga namočimo za tri minute v pravkar od ognja odstavljeni krop. Posušimo ga do dobra na zmerni toplini (40 do 50 stopinj) in ga nasujemo v steklenice ter jih dobro začepimo. Če ga hočemo kuhati, ga namočimo prejšnji večer v mrzli vodi. Tako ohranjen mlad grah ne zaostaja v ničemer za svežim.

Kako je treba kuhati karfijolo. Karfijola pri kuhi rada malo porumeni. Da to preprečiš, prilij h kropu, v katerem jo kuhaš, malo mleka in karfijola ostane lepo bela.

Da zmečhaš trdo meso, zlasti od stare živine, prilij k juhi čašico konjaka. Meso postane od tega mehko, duh žganja pa se pri kuhi popolnoma razgubi.

Kadar napravljáš golaš in sploh jedila s papriko, dodaj papriko šele potem, ko si jed že zalila. Ako daš papriko prej, izgubi na okusu in barvi ter je tedaj jed rjavkasta, namesto lepo rdečkasta.

Ako je krompir že postal voden, ga izboljšaš na ta način (posebno če delaš močnate jedi iz krompirja), da vsak krompir na koncu malo odrežeš, preden ga daš kuhati. To je, če kuhaš neolupljenega. Ko je krompir kuhan, ga odcedi in pusti pokritega na toplem stati še kakih deset minut. Krompir postane tako bolj močnat. To je posebno važno, če delaš cmoke, štruklje, valjance in drugo, ker moker krompir rabi preveč moke in so potem take jedi trde in ne tako okusne.

Dražestne kodre

neomajno stanovitne pri vlažnem zraku ali potenju, d-sežejo dame in gospodje brez žalnih škarij s pomojo Hela-kodrine esence. Tudi najbolj zalo bubi-glavo potepša Hela, in je vsaka ondulacija nepotrebna. Veik prihranek na času in denarju ter pospešuje rast las. Pogled v zrcalo Vas bo zadivil. Takoj po uporabi obilno bujnih kodrov, mične frizure. Mnogo zahvalnih pism. Posebno gledališki igralci so polni hvale. Cena 12 Din, 3 steklenice 25 Din, 5 steklenic 40 Din. Dr. Nic. Kemeny, Košice II, poštni predal 12/118, Češkoslovska.

LJUDSKO VSEUČILIŠČE

Koliko ljudi živi na zemlji

Celi dve milijardi ljudi živita na zemlji. Tako so po najnovejših podatkih izračunali v statističnem zavodu v Haagu. To število je tako ogromno, da si ga moramo malo bliže ogledati in ga ponazoriti, da dobimo vsaj malo pojma o množini človeškega rodu na zemlji. Dve milijardi sta toliko kakor 2000 milijonov ali s samimi številkami izraženo 2.000.000.000 ljudi.

Če primerjamo to število zemskega prebivalstva s prejšnjimi podatki, lahko pridemo do prav zanimivih sklepov o naraščanju števila ljudi na vsem svetu. Še pred dvajsetimi leti, leta 1910., so cenili število človeških glav na zemlji na 1600 milijonov. V teh zadnjih dvajsetih letih se je torej človeštvo razmnožilo za okroglo 400 milijonov.

duš ali za četrtno tedanjega števila. Prirastek prebivalstva kake dežele pa tudi vse zemlje lahko primerjamo s prirastkom kapitala, ki je naložen v hranilnici. Če bi bili leta 1910. naložili v hranilnico kapital 1600 milijonov dinarjev in bi se ta do danes pomnožil na dve milijarde, bi moral nesti 1:12 odstotkov letno. Človeštvo torej lahko primerjamo s kapitalom, ki je od leta 1910. do danes naložen v hranilnici, kjer se obrestuje po 1:12 odstotkov. Na videz je to majhna pomnožitev, pri kateri pa je vendar število duš naraslo za polnih 400 milijonov.

Če se bo človeštvo tudi nadalje tako množilo, bo naraslo v nadaljnjih 36 letih, torej do leta 1966., na tri milijarde, v približno 145 letih, torej leta 2075., pa na celih deset milijard. Kako bo takrat teh deset milijard živelo, o tem tu nočemo razpravljati.

Najbrž se nam tega prirastka ni treba posebno bati, saj sta današnji dve milijardi ljudi v primeri z velikostjo naše zemlje le malenkost. Površina naše zemlje znaša okroglo 510 milijonov kvadratnih kilometrov. Če omejimo naš račun le na suho zemljo, ki znaša le tretjino vse zemске površine, pride na kvadratni kilometer celine povprečno dvanajst ljudi, kar gotovo ni preveč.

Kako malo je prav za prav dve milijardi ljudi v primeri z vesoljno površino naše zemlje, lahko spoznamo, če si predstavljamo, da bi bilo vse zemsko prebivalstvo zbrano na enem samem prostoru. Ta prostor bi ne bil nič večji kakor je površina kakega evropskega vlemesta; tudi bi vse prebivalstvo lahko spravili na Ljubljansko barje med Ljubljano in Krimom; seveda bi moral stati mož pri možu.

Še to naj izračunamo, kolik kubični prostor bi potrebovali ti dve milijardi ljudi, če bi jih naložili drugega vrhu drugega in jih dali v velikanški zaboj. Če računamo, kar je gotovo mnogo, povprečno težo človeka na 100 kilogramov, znaša današnja množina ljudi na zemlji 200 milijard decimetrov ali 200 milijonov kubičnih metrov. To bi zahtevalo zaboj, ki bi bil 600 m visok ter prav toliko dolg in širok. Vsaka naša srednje velika gora presega to količino.

Celotna velikost naše matere zemlje je torej v primeri z dvema milijardama ljudi nekaj ogromnega. To nas lahko navdaja s tolažbo, da bo zemlja dovolj velika tudi takrat, ko narase število človeški glav na tri ali celo na deset milijard. Tudi ne smemo pozabiti, da človeštvo vedno bolj napreduje in da bo znalo najti na zemlji vedno več življenjskih potrebščin, tako da se nam preobljudenosti ni treba bati.

Najstrašnejši dogodek v življenju

Bil je neprijazen deževen dan. Dolgočasil sem se, kajti bil sem sam doma. Sedel sem pri oknu in opazoval sosedovega petelina, ki je klavern in moker stal pod kapom naše hiše.

«Pa si presneto neumen, ker si baš pod kapom poiščeš zavetja pred dežjem», sem kritiziral neumno pamet sosedovega petelina, ker drugega dela nisem imel.

Tedaj pa so se odprla vrata in v sobo je moško stopil tuj možak, mogoče prosjak, mogoče popoten modrijan, kdo ve. Bil je premočen, da je vse curljalo od njega in je na tleh mahoma nastalo malo jezerce.

In vendar sem se možaka naravnost razveselil. Dedec mi je menda že na nosu bral, da sem radoveden kakor stara baba. Možak je brez nadaljnega položila svojega rojstva kosti na peč, mi prijazen pomežiknil in rekel:

«Le nič ne zamerite, gospod, da sem se spravil sem gor. Ako bom malo pomočil, nič ne de, pred vašo smrtjo se bo že posušilo, le verjemite!»

Možak mi je ugajal, takoj sem spoznal, da ne spada med one, ki slišijo travo rasti. «Sakrabort, ta dečko bi mi pa utegnil povedati kaj takega, kar bi se dalo poslati stricu uredniku naše ljube Domovine». Tako sem si mislil in možak je

menda že uganil, da spadam k armadi onih, ki prelivajo črnilo v pouk in zabavo ljudstva, kajti rekel je:

«Bom pa kakšno tako storijo povedal, da jo boste dali lahko natisniti. Saj vem, da pišete za časopise, ker imate toliko papirja pri hiši.»

«To pa to!» sem zaklical. «Le ven z besedo, prijatelj popotni. Ampak storije shranite za drugič, raje mi povejte kaj iz svojega življenja.»

«Zakaj ne bi povedal! Doživel sem mnogo. Celo v Afriki sem bil. Francoski vojak sem bil ter sem se bojeval proti upornemu Abd el Krimu. No, vam bom pa povedal o najstrašnejšem trenutku svojega življenja.»

«Velja. Pet dinarjev dobite od mene, ako bo zgodba kaj zanimiva!»

Možak se je namuznil in pričel pripovedovati.

«Glejte, prijatelj, izpolnil sem štirideseto leto svojega življenja in vendar še sedaj ne vem, kdo sta bila moja roditelja. Meni ni bilo nikdar dano, da bi me gladila mehka roka ljubeče matere, da bi čuvalo nad menoj skrbno oko očeta. To se vam bo mogoče zdelo neverjetno in vendar je bridka resnica. Nikoli nisem videl obraza svoje matere, ki me je kot neobgljeno dete neke temne noči odložila v gozdu in me neusmiljeno prepustila kruti usodi.

Bilo mi je tedaj komaj par mesecev in čuvala me je božja roka. Vso noč sem ležal v gozdu, a zjutraj me je pobrala stara prosjakinja Katri, katere kočja je stala ob robu gozda. Imela je usmiljenje z menoj, z ubogim zapuščenim črvikom. Nesla me je v svoj borni stan ter utešila moj glad z mlekom koze, ki je bila edino bogastvo uboge starke, zapuščene, kakor sem bil zapuščen jaz.

Vkljub velikemu pomanjkanju, v katerem je živela, me je starka obdržala pri sebi in skrbela zame po svojih močeh. Niti eden bogatih posestnikov iz bližnje vasi ni bil toliko usmiljen, da bi me odzvel stari revi ter me vzgojil na lastne stroške. Tako sem ostal pri Katri. Pod njeno vzgojo sem rasel, sicer v uboštvu in siromaštvu, vendar sem se krepko razvijal duševno in telesno. Starka me je naučila govoriti in moliti, pisati in čitati. Ko sem nekoliko dorasel, sem hodil z njo prosjačit po vaseh. A nihče ni imel zame dobre besede, prijaznega pogleda. Vsi so me zrlili z zlim očesom. In tako sem se že v zgodnji mladosti naučil nezaupanja in sovrašstva do ljudi.

Živel sem v bedi in pomanjkanju, vendar sem bil srečen. Bil sem pač otrok in nisem vedel, da sem sirota. Staro Katro sem ljubil, kakor da mi je rodna mati, in ko je starka umrla, sem jo objokoval bridko in neutolažljivo. Čutil sem pač, da je prenehalo utripati edino srce, ki me je ljubilo. Bilo mi je takrat dvanajst let.

Prišel sem k tujim ljudem in zdaj se je pričel zame šele pravi trnjevi pot. Ljubil me ni nihče vame na svetu, kako tudi, saj me še lastna mati ni. Skozi pet let je bilo moje življenje ena sama nepretrgana veriga gorja in trpljenja. Zaničevali so me in topli in preganjali kakor zver. Mnogokrat sem jokal in prosil smrti.

No, sčasoma je postala moje usoda milejša. Ko sem postal nekoliko starejši, sem sklenil izboljšati si nekoliko svoje nemilo življenje. S sedemnajstimi leti sem pobegnil od svojega gospodarja ter se napotil po svetu. Mnogo sem prehodil in izkusil ter jo slednjič srečno primahal na Dunaj, seveda raztrgan in bos ter brez krajcarja v žepu.

Mlad sem bil in neizkušen, zato so se tamkaj bivajoči Slovenci rade volje zavzeli zame. Dobil sem posel pri nekem slaščičarskem podjetju. Postal sem prodajalec sladoleda. Skozi dve leti sem po dunajskih ulicah prepeljeval svoj rdeč-barvni voziček in tudi svetovna vojna me je zalotila pri tem opravilu.

Med prvimi, ki so bili pozvani pod orožje, sem bil tudi jaz. Bil sem prideljen h konjenici, a na mojo prošnjo so me premestili k slovenskemu 17. pehotnemu polku. Odposlali so nas proti Rusom. Dve leti sem prezebal v sneženih Karpatih. Nisem mogel vzdržati. Pobegnil sem,

a daleč nisem prišel, kajti zajela me je patrolja kozakov.

Tako sem postal ruski ujetnik. Na Ruskem se mi je godilo preklicano dobro. Stanoval sem pri nekem dobrosrčnem kmetu, pri katerem sem dočkal grozo revolucije in konec svetovne vojne. Ko so se razmere nekoliko uredile, sem se preselil v Moskvo in začel trgovati z usnjem. Sreča mi je bila mila in sem si v teku let nabral nekoliko kapitala. A tedaj sem si nakopal na glavo nezaupanje sovjetov. Noč in dan sem bil nadziran od tajnih policijskih organov. Ker se nisem čutil nič kaj varnega, sem pobegnil. Dalje časa se skrival, potem sem se napotil v oddaljene kraje, kjer sem se potikal okoli kakor deseti brat, dokler se mi ni posrečilo ukrcati se na neko trgovinsko ladjo, ki je bila namenjena na Francosko. Ladja je odrinila in z njo sem se odpeljal tudi jaz.

Brez vsake nezdode sem se pripeljal v Francijo, kjer sem kmalu dobil delo in še dober zaslužek po vrhu. Leto dni sem živel v teh razmerah. Tedaj je v Afriki nastala vstaja, Maročani so se uprli zoper francosko nadoblast — pa saj vam je znano, gotovo ste že čitali o tem.

Francoska vlada je nabirala prostovoljce. Javil sem se, bil sprejet in dodeljen tujski legiji. Nekaj mesecev nato sem bil že v Maroku, a par dni nato smo se že streljali z vstaši.

Mnogo je trpela tujska legija, zlasti novincem se je godilo slabo pod vročim afriškim solncem. Dan na dan smo imeli večje in manjše praske s posameznimi tolpami vstašev, katerih divji pogum je bil občudovanja vreden.

Marsikatero noč smo morali prebiti na prostem, izpostavljeni sovražnemu napadu in drugim nezgodam. In ob neki taki priliki se je dogodil oni najstrašnejši trenutek mojega življenja.

Tisti dan smo hodili in letali od prve zore do poznega mraka. In ko smo se na noč utaborili na robu džungle, smo bili vsi do smrti utrujeni. Zlasti slabši novinci so kar popadali v visoko travo in na mestu pospali.

Jaz sem se vlegel pod samotno stoječo palmo, dokaj stran od tovarišev. Odmolil sem svojo običajno molitev in se pogreznil v neko polzavestno dremavico. Spal nisem, to vem, kajti moja navada ni bila ležati ponoči na prostem. Mahoma sem začutil na svojem telesu nekaj ledeno mrzlega, da me je streslo. Takoj sem se zdramil in tedaj sem določno čutil, da se mojih nog ovija nekakšen mrzel pas, ki se je pomikal vedno višje po stegnih, a noge so mi bile kakor odrevenele. Odprl sem oči da se prepričam, kakšen obroč se oklepa mojih nog. A tedaj me je spreletela smrtna groza, srce mi je zastalo, skoro sem se onesvestil od strahu. Gledal sem smrt. Še danes se čudim, da nisem zblaznel v tistem trenutku, najstrašnejšem trenutku mojega življenja.

Kaj so opazile moje oči, ko sem jih odprl? Ogromna boa, najstrašnejša izmed kač, se je polagoma ovijala mojih nog. Njen mrzli trup se me je oklepal v vedno tesnejših krogih. Otrpnil sem in to je bila moja sreča, kajti pri najmanjšem zgibu bi bil izgubljen. Hotel sem zatisniti oči, a jih nisem mogel, moral sem gledati gnusno glavo kače, ki je mirno, negibno počivala na meni ter se grela ob toploti mojega telesa. V mislih sem začel moliti kesanje in se pripravljati na smrt, kajti bil sem prepričan, da me lahko vsak trenutek piči strupeni zob kače.

Pomladitev
v 24 urah

Je, kakor sporoča njeno zahvalno pismo, dosegla ga. dr. A. v Pragi: Deset lončkov Eroskreme, ki sem jih dobila od vas, sem morala prepušiti znancem. Moj obraz je dober reklama za vašo kremo, kajti kljub svojim 49 letom sem videla lepa in mladostna. Eros-krema odstrani naglo in sigurno vse zjedalce, gube, pege, nosno rdečico, rujavost in rumene lise, solnčne pege. Garancija: ali 5 denar nazaj, če ni uspeha. Cena 12 Din, 3 lončki 25 Din, 6 lončkov 40 Din. Dr. Nic. Kemény, Košice C, poštni predaj 12/C 2, Češkoslovaška.

Mogoče bi kdo drugi v mojem primeru ohranil večjo prisotnost duha, a jaz priznam, da sem bil bolj mrtev kakor živ. Hipoma sem začul v bližini nekakšno renčanje, ki je prihajalo vedno bližje. Tik ob moji glavi je nekaj jezno zapuhalo. Kača se je mahoma vzdramila ter dvignila glavo, kar je še povečalo moj strah. Zopet se je oglasilo renčanje in puhanje in tedaj se je začela kača naglo odvijati z mojih nog in lesti višje proti prsom in glavi. Hotel sem skočiti kvišku, a bil sem tako otrpel, da se nisem mogel niti ganiti.

Glava kače se je nahajala že skoro na mojem sreču, ko mi je tedaj skočila na ramo večja, mački enaka žival. Trenutek je obstala, a nato puhajoča skočila proti boji. Tedaj sem spoznal hrabrega napadalca, bil je velik ihnevmon, samec, najstrašnejši sovražnik kače.

Tedaj sem prvič v življenju gledal dvoboj med ihnevmonom in kačo. Boa se je vzpela na meni za moža visoko ter strašno sikala proti ihnevmonu, ki ji je kazal kremplje in zobe ter renčal kakor pes. Hipoma se je ihnevmon okrenil in skočil na zemljo, kača je smuknila za njim s strelovito urnostjo. Na tleh sta se trenutek preganjala in lovila, a nato sta se zgrabila za življenje in smrt. Nekaj časa se valjata, nato pa ihnevmon odskoči ter se postavi v večji razdalji pred bojo. Kača je sikala ter omamljala nasprotnika s svojim zlim očesom, a ihnevmon ji je razdražen kazal svoje ostre zobe in dolge kremplje. Zdajci se znova naskočita. Boj je trajal le par sekund, na kar se je kača vzpela in živžgovito sikala, nato pa telebnila na tla. Še parkrat se je zvil njen trup, potem pa je obležal nepremično.

Zdaj sem šele videl, da ji je ihnevmon pregriznil glavo. Hotel sem se dvigniti, toda bil sem tako slaboten, da sem omahnil nazaj. Zmagoviti ihnevmon me ni opazil. Kakor besna mačka je skakal okoli mrtve boe, jo grizel in praskal, kakor bi bila še živa. Šele čez dolgo se je odstranil ter izginil v džunglo. Zdaj sem se dvignil tudi jaz.

Naptil sem se proti taborišču. Omahoval sem kakor pijan in od prestane groze še vedno drgetal kakor šiba na vodi. Tisto noč nisem več zatislil očesa.

Sicer sem ostal pri tujski legiji do poraza Abd el Krime in njegovih čet, toda na prostem nisem nikdar več legel k počitku. Ako smo morali slučajno zopet prenočevati pod milim nebom, sem navadno splezal na kakšno drevo in počakal svitanja, ne da bi le za trenutek zatislil oči.

Mnogo nevarnosti sem še doživel, preden se mi je posrečilo vrniti se nazaj v domovino, vendar smatram oni dogodek ob afriški džungli za najstrašnejši trenutek mojega življenja.

M u l j a v s k i.

Pripovedka o sv. Miklavžu

V mestu Miri, kjer je škofoval sv. Miklavž, je bila nekega leta huda lakota. Po vsej deželi je primanjkovalo živeža, katerega ni bilo mogoče dobiti niti za drage denarje. Hoteč v ti hudi stiski nekoliko pomagati bednemu ljudstvu je škof Miklavž sklenil nakupiti ladjo žita ter ga razdeliti med gladojoče. Ukrca se je na ladjo in se odpeljal v daljno deželo, kjer so imeli bogato letino.

Dospelši v tisto bogato deželo se sv. Miklavž napoti k imovitemu peku, ki je prodajal kruh.

«Ljubi mož,» nagovori svetnik peka, «ali imaš ti toliko žita, da bi z njim napolnil trup velike ladje?»

«Imam ga,» je odgovoril dobrosrčni pek.

«O blagi mož,» je zaprosil svetnik, «prodaj to žito meni, da ga darujem gladojočim v naši deželi!»

Dobri pek je bil ginjen. Svečano obljubi, da bo napolnil ladjo s žitom ter ga brezplačno poslal stradojočim v mesto Miri.

«Ker pa jaz ne morem čakati tako dolgo, da se ladja napolni,» je rekel sv. Miklavž, «hočem kupiti od tebe vse, kar imaš pečenega, da hitro ponese gladojočim otrokom. Odrasli ljudje bodo že še potrpeali nekaj dni, da se pripelje žito, toda deca ne more čakati tako dolgo.»

Pek je hitro s pecivom napolnil dva koša. Škof si je koša optal na hrbet in se vrnil na ladjo, ki ga je odpeljala nazaj v mesto Miri.

Tam je svetnik sklical otroke skupaj ter jim pričel deliti hlebčke in kolačke.

V spomin tega dogodka otroci še dandanes nastavljajo sv. Miklavžu. Marsikateri otrok se je že prepričal, kako je sveti Miklavž radodaren napram deci.

Zgodba o ujetnici Emiliji

Bilo je v času, ko so prihajali krvoločni Turki ropat in požigat v našo kranjsko zemljo. Tako so neko leto pridirjali v našo deželo in napadli rebrski grad. Hrabri bojevniki so se z nadčloveškimi močmi branili več dni, a naposled so omagali in Turki so udrl v grad. Pobrli so v gradu vse dragocenosti in odvedli s seboj tudi še vse žive prebivalce. Med ujetniki je bila tudi grajska hči Emilija. Pa tudi mladi grajski vrtnar Blaže, sin kmeta Pečaverja, dober prijatelj grajske hčere, ki se je bila zaljubila vanj, je bil med njimi.

Ko so ju ugrabili krvoločni Turki, je dejal Blaže Emiliji: «Bodi potolažena, saj greva skupaj! Vse bom storil, da te rešim!»

Turki so ujetnike po več tednih dovedli v Bosno, v starodavno mesto Banjaluko. Turški paša je odvedel brhko Emilijo v svoj harem, a Blaže je postal vrtnar v lepah pašovih vrtovih.

Ujetnik Blaže je dolgo iskal prilike, da bi se sestel z Emilijo. To se mu je šele posrečilo po več tednih in tako je Blaže zvedel od nje, da jo paša želi imeti za ženo, a ona stalno odlašala svojo odločitev ter mu je že dala pol obljube, samo da ga ne bi razburjala.

Pretekani Blaže se je počasi paši zelo priljubil; bil je čisto prost ter se je smel sprehajati, koder se je hotel. Tako se je znova neki večer razgovarjal Blaže s svojo ljubljeno. Domenila sta se končno, da bo Blaže preskrbel obleko in orožje za obadva, da bosta pobegnila in se podala na daljno pot proti domovini.

Neko jutro v zgodnji pomladi sta utekla Emilija in Blaže, obadva oblečena v moški turški obleki. Dosti sta prestala, preden sta prišla iz globoke Turčije na hrvatsko plat in od tam po mnogih težavah v našo deželo kranjsko.

Prav na velikonočne praznike sta priromala utrujena in zaprašena na dom Emilijinega strica, Podmiljskega graščaka, ki je od začudenja kar onemel, da se jima je drzni pobež posrečil.

Že v tistem letu so na rebrskih grajskih razvalinah sezidali nov grad, v katerega sta se naselila kot mož in žena Emilija ter njen rešitelj Blaže.

Oba sta bila napram tlačanom prav dobrega srca in spomin na njuno dobrosrčnost še dandanes živi. Še sedaj pripoveduje kak sivolasi ded zgodbo o ujetnici Emiliji in njenem možu Blažku.

A n t o n S t r a ž a r.

Listnica uredništva

Škocijan pri Turjaku. Proti paragrafom! Frankolovo. Dotičnik, ki je napisal tisto zgodbo, še ni bil v Vašem kraju in o Vas še nikdar ni nič slišal. Kaj naj torej prekličje? Ali morda to, da se junak njegove povestice slučajno tako piše kakor Vi?

Mokronog. Za male zadeve ni honorarja.

Radoslavci. Šmarnica je strupena zaradi svojega metilnega alkohola. Ta alkohol je tako hud strup, da človek, ki ga zipije čistega le eno desetinko litra, umrje takoj ali pa oslepi. Lastnost šmarnice je prav zaradi njenega metilnega

alkohola ta, da vsaka njena žrtev podivja. Šmarničarji sploh radi zbole na jetrih in živcih ter končno podležejo tem boleznim. Boj proti šmarnici torej ni prazna marnja.

ZANIMIVOSTI

× Vzbujanje mrličev v Tibetu. Azija je dežela čudežev. Zlasti Tibet, kamor pride raziskovalec le težko zaradi sovraštva domačinov, je s svojimi svetišči, čarovniki in svečeniki še vedno dežela skrivnosti. Neka Francozinja, ki je bivala med Tibetanci, pripoveduje o čudnem obredu s truplom, ki vstane od mrtvih. Dotičnega, ki opravi ta obred, zapro samega s truplom v temno celico. Mrlič naj bi oživel s tem, da leže nanj, pritisne svoje ustnice na njegovo in ponavlja neprestano neki čarovniški rek. Čez nekaj časa se začne mrlič premikati, hoče vstati in zbežati. Čarovnik ga mora tedaj krepko zgrabiti okrog pasu in pritegniti nase. Mrlič se vedno bolj zvija, poskakuje in hoče pahnuti čarodeja od sebe, ta pa skače z njim in pritiska svoje ustnice na njegove. Slednjič se pojavi konec mrličevega jezika med ustnicami. To je kritičen trenutek. Čarovnik mora mrliču odgrizniti jezik. Čim se mu to posreči, se truplo zgrudi na tla in obleži nepremično. Mrličev jezik pa čarovnik posuši in dobi v njem močno čarovniško sredstvo.

× Plesalka roparjeva ljubica. Lepa plesalka Hara Pasaka je bila po rodu iz bogate japonske rodbine. Bila je sicer dobro vzgojena, študirala je na visoki šoli in postala je zdravnica, toda nekega dne je nepričakovano pobegnila od doma in postala ljubica bivšega plesalca v baru, ki jo je skrivaj učil modernih plesov. Ta je postal so-lastnik bara v Tokiu in jo je hotel zaposliti v njem kot plesalko. Toda mlada lepota, katere se je njen ljubimec naveličal, ni hotela o tem ničesar slišati, in nekega dne je nezvestega ljubčka zastropila. Potem je vstopila v bar kot plesalka in si izbrala za tovariša možaka, katerega je policija že dolgo iskala, ker je bil poglavar razbojniške tolpe, ki je ugrabila mnogo otrok bogatih roditeljev in zahtevala zanje visoko odkupnino. Hara ni postala samo ljubica roparskega poglavarja, temveč je tudi vohunila zanj in mu lovila žrtve. V baru je žrtve opazovala, jih vodila v razne hotele, potem pa izročala razbojnikom. Policija je pa razbojniško gnezdo kmalu odkrila in ko so detektivi vdrl v lokal, so ptiči odleteli, ostala je samo lepa plesalka. Bila je aretirana in izgovarjala se je, da so jo razbojniki ugrabili in odvlekli v svoj brolg. Policija ji pa ni hotela verjeti in slednjič je priznala, da je iz ugledne rodbine. Prosila je vplivne prijatelje, naj ji pomagajo. Tako se ji je posrečilo prepričati oblastva, da je bila res ugrabljena. Izpustili so jo, toda ostala je pod policijskim nadzorstvom. Hara je pridno zahajala v odlične rodbine v Tokiu, policija je pa kmalu ugotovila, da se sestaja sleherni dan v zakotni ulici z nekim beračem, katerega so detektivi aretirali. Izkazalo se je, da se je skrival pod beraško haljo poglavar razbojniške tolpe. Detektiv se je brž preoblekel v njegovo obleko in čakal, da pride Hara. Ko je prišla, je takoj zahtevala denar in očitala ljubčku, da je zadnje čase preveč oprezen. Detektiv je odložil masko in napovedal presenečeni lepotici aretacijo. Pred sodišče pa Hara ni prišla, kajti med potjo na policijo je zaužila strup in umrla.

× Čudni varuhi javne varnosti. Tudi Egipt hoče dohiteti v napredku evropske narode in dokazati Angležem, da zna živeti brez njih. Med drugimi preuredbami v Egiptu je na dnevnem redu tudi preureditev policije. Poleg moške hočejo uvesti tudi žensko policijo, ne vedo pa, kakšne ženske bi bile pripravnejše za policijsko službo. Listi so nedavno stavili na svoje čitatelje zadevno vprašanje in dobili so odgovore, ki si popolnoma nasprotujejo. Nekateri pravijo, da bi morale biti v policijski službi samo lepe ženske, ker bi se vsi moški sramovali stati pred njimi kot zločinci in tako bi število zločinov močno padlo.

PODGANE.

Kakor uči uradna statistika, po žre 50 podgan ali 500. miši prav toliko, kakor 4 močni vprežni konji. Razen tega pa zanašajo te nadležne živali klče bolezni v vaše stanovanje. Smrt podgan — uničevalec v masan ugonobi v treh urah vse podgane in miši z zalogo vred, a je pri tem neškodljiv ljudem in domačim živalim. „78 poginulih podgan sem našel; pošljite mi še 15 doz za tri sosede“, piše G., veleposestnik. 100%no jamstvo, sicer denar nazaj. Cena 12 Din, 3 doze 24 Din. Dr. Nic. Kemény, Košice, A. poštni predal 12/A1, Čehoslovaška.

Drugi pa menijo, da bi morale služiti pri policiji najgrše ženske, kajti pred lepimi bi nihče ne imel primerne spoštljivosti. Oblastva si niso znala pomagati iz zadrege. Če bi se bila odločila za lepe ženske, bi bile ogorčene grde; če bi pa sprejela v policijsko službo grde, bi se zamerila lepim. Najbrž žensk sploh ne bodo sprejemali v policijsko službo, temveč si bodo pomagali z evnuhi, češ, da lahko samo evnuhi brez vsake obzirnosti postopajo z moškimi in ženskimi zločinci.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Zvitež.

Zivel je župnik-šaljivec, ki je nekoč pripravil pojedino, na katero je povabil vse domače veljake. Kuharici je ukazal speči na ražnju prašička in postaviti celega na mizo.

Povabljeni so se veseli odzvali župnikovemu vabilu, posedli okrog mize in čakali, kaj bo.

Župnik je vsakemu posebe podal desnico, narkar je otvoril pojedino z naslednjimi besedami: «Priatelj, povabil sem vas, da se prijateljsko porazgovorimo. Pog stih vas bom s prašičkom, pečenim na ražnju. Preden pa začnemo jesti, mora vsak povabljenec doprinesiti majhno žrtev. Povedati mora kak dogodek, ki naj bo v nekakem skladu s tem, kaj bo odrezal od prašička.»

Gostje so se spogledali in začeli zbirati misli, kako bi župnika zadovoljili. Prvi se je oglašil poštar in začel: «Ko je Kristusa z učenci napadla judovska drhal, tedaj je Peter dvignil meč ter odsekal hlapcu velikega duhovna levo uho.»

Ko je to izrekel, je odrezal od prašička uho ter se pričel gostiti.

«Nekje v svetem pismu je zapisano: »Kdor ni z malim zadovoljen, ni velikega vreden,« je povedal učitelj, izdri prašičku rep ter ga položil na krožnik.

Zdaj je prišla vrsta na dacarja. Ta je bil med vsemi najbolj navihan. Zadovoljno si je pogladil brado ter povedal zgodbo o Lazarju, ki so ga zavili v rjuhe in položili v grob.

Po teh besedah je dacar prijel za ogle namiznega prta, zavil prašička, ga vrgel čez ramo ter jadrno zbežal skozi vrata.

Deževalo je v vino.

Gost: «Vaša kislica je od samega vruga!»
Gostilničar: «Oprostite, zaradi neprestanega deževja je letošnje vino sploh slabše!»

Gost: «No, v vaše vino je moralo še posebno močno deževati.»

L. Mikuš
LJUBLJANA, Mestni trg 15
DEŽNIKI
NA MALO NA VELIKO
Ustanovljeno 1839 52 Telefon 2282

Ribjo moko

za rejo prašičev in govedine kupite najceneje pri tvrdki A. VOLK, Ljubljana, Resljeva cesta št. 24.

Pozor na „Kalefluid“!

Nervoznost, splošna oslabeledost, predčasna uvenelost, boleznj organov za prebavo, dihanje, krvotok i. dr. ugonablja organizem onih, ki jim je kri onečiščena s strupi narušene razmene materije (kakor s sečno kislino, urati, oksolati in dr.). Da se obvarujete teh boleznj in zaradi njih zdravljenja je potrebno, da očistite kri od časa do časa od gori imenovanih otrovov s poznanim čistilecem in tako rekoč pomlajevalcem — s «Kalefluidom» D. Kaleničenka. Po dovršenem kurzu zdravljenja ponehajo boleznj, slabosti, delovna nesposobnost in prejšnji bolnik zopet uživa vse lepote življenja svojih mladih let.

Brezplačno razpošiljamo novo metodo «Pomlajevanja in zdravljenja boleznj».

Obrnite se na naslov: Beograd, Kralja Milana ulica br. 58. Miloš Markovič.

«Kalefluid» se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah.

Slavkova modrost.

Mali Slavko je med poukom vedno nemiren in poreden. Končno se učiteljica naveliča njegove neubogljivosti, pa mu reče: «Samo osem dni bi hotela biti tvoja mati!»

Slavko nekaj časa tiho sedi, nato pa pravi: «Bom enkrat o tem govoril z očetom. Morda se bo dalo kaj napraviti...»

Izbira neveste.

Stara tetica Emilija si je nadela nalogo, da preskrbi nečaku Branku primerno nevesto. Ko jo je izbrala, je uredila tako, da bi jo nečak videl, ne da bi bodoča nevesta o tem kaj vedela.

Branko (po ogledu): «Čuj, tetica, ta ženska ima vendar eno nogo krajšo od druge.

Teta: «Nikakor ne, dragi Branko, nego samo takrat, kadar hodi...»

Zadnja volja.

Ženin: «Hočem, da se bo vršila poroka v frančiškanski cerkvi, hočem, da bo slovesno kosilo v »Zvezdi«, hočem, da se k poroki povabijo le najbližji sorodniki, hočem odpotovati po poroki zjutraj ob šesti uri, hočem...»

Bodoča tašča (ga prekine): «Strašno mnogo zahtev imate, gospod.»

Nevesta (bolj potihoma materi): «Kar pusti mu še danes njegov »hočem«, saj je to njegova zadnja volja...»

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 7 Din. Znatni oglasi, dopisovanja in trgovski oglasi vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov še posebej 2 Din. Znesek je priložiti naročila. Oglasni oddelček «DOMOVINE», Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. Telefon št. 3492.

AVINAL

odvadi alkoholika priučevanja, ne da bi vedel za to. Stane 220 Din. Pošilja: Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega 17 213

Mizarskega pomočnika,

sposobnega za vsakovrstna domača dela, sprejme takoj stalno mizar Danko Rajko, Rajhenburg. 274

Kolarskega vajenca iščem.

Prednost imajo vajenci z nekaj znanja v kolarskem obrtu. Ponudbe na naslov: 270
Andrej Osterc, Veržej, pošta Križevci pri Ljutomeru.

Čudežni balzam.

Iskreno se zahvaljujem za Vaš čudežni Radio-Balzam, s katerim sem odpravil 11 let stare kurje oči in bradavice. Vaše dobro sredstvo bom priporočal tudi vsem svojim prijateljem. S spoštovanjem Ivan Vidovič, posestnik in lovec, Slatina št. 36.

Rešite se tudi Vi kurjih očes, bradavic, trde kože itd.! Lonček po 10 Din proti vnaprejšnjemu plačilu ali po 18 Din po povzetju pošlje 271

R. Cotič, Ljubljana, VII., Kamniška ulica št. 10 a. Za vsak lonček se jamči.

Železnato vino

lekarnarja dr. G. Piccolija v Ljubljani krepča oslabelede, malokrvne, odrasle in otroke. 93

Pozor, brezposelni krojači in brezposelne šivilje!
Prostih je več mest. Pojasnila daje 278
Krojno učilišče, Ljubljana, Stari trg št. 19.

Rezervno avtomobilno kolo

se je izgubilo na cesti Vransko-Mengeš-Kranj. Najditej, ki dobi primerno nagrado, naj javi svoj naslov upravi «Domovine». 273

Lončarsko delavnico

s stanovanjem oddam v najem. Ponudbe naj se pošiljajo trgovini Antona Zorčiča, Kapele-Dobova. 272

Mlad inteligenten fant

v tujini ob morskem mestu Antwerpnu v Belgiji se želi seznaniti s slovensko mladenko zaradi ženitve. Gospodična, ki ima voljo in veselje, v tujem mestu skupno z njim (imetnikom manjše restavracije ob morskem obali) deliti srečo, naj blagovoli zahtevati naslov od uprave «Domovine». 277

Kovači!

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudi družba «Ilirija», Ljubljana, Dunajska cesta št. 46, telefon št. 2820. 90

Pretkani mešetar.

Kapetan: «Vi imate konja, ki pred strelom ne zbežlja.»

Mešetar: «Da, gospod kapetan.»

Kapetan: «Koliko stane?»

Mešetar: «Pet tisoč dinarjev.»

Kapetan in mešetar sta sklenila kupčijo. Naslednjega dne so bile vojaške vežbe in čim je zadonel prvi strel, je konj poskočil in s kapetanom vred zbežljaj.

Kapetan, ves razburjen, se je podal k mešetarju in ga krepko ozmerjal.

Mešetar je mirno odgovoril: «Dejal sem vam razločno, gospod kapetan, da konj pred strelom ne zbežlja. Glede tega, kaj napravi konj po strelu, pa se midva nisva dogovorila...»

Ni res.

Mati: «Daleč si zabredla, hčerka. Sinoči so te videli v družbi z onim ničvrednejšem Mirkom.»

Hčerka: «Ni res! Saj je bila takšna tema, da naju ni mogel opaziti nihče.»

Paglavec.

Gospodar: «Salamenski paglavec, ali si mi že očistil čevlje?»

Dečko: «Tako! Sem že pri drugem čevlju.»

Gospodar: «Kje imaš pa prvega?»

Dečko: «Prvi bo prišel šele na vrsto, ko bo drugi gotov...»

Krojači, šivilje, nešivilje,

ki nimate časa v sezoni, se poslužite sedaj ugodne prilike, ki Vam jo nudi **Krojno učilišče, Ljubljana, Stari trg št. 19**, s tem, da priredi dne 1. julija specialni prikrejevalni tečaj, krojenja, modeliranja. Poučevali se bodo kroji za prihodnjo sezono, brez katerih Vam ne bo mogoče izdelovati moderne garderobe. Honorar znatno znižan. Rekomandacija služb. 279

Starejši absolviran gospodarski nameščenee

išče zaradi ženitve znanstva s samostojno gospodično ali vdovo srednjih let, plemenitega značaja — po možnosti s posestvom ali primernim kapitalom. Stroga tajnost obojestranska častna zadeva. Le resni dopisi s polnim naslovom naj se pošiljajo pod: «Sorodna duša» na upravo tega lista. 280.

Vajenca za kovaški obrt,

pridnega in poštenega, sprejemem takoj. **Franc Verzel, kovaški mojster, Strassenhof št. 31, pošta Zgornja Sveta Kungota.** 275

Za knjige išče zastopnike povsod Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega ulica št. 17. Za odgovor pošljite 2 Din v znamkah. 86

Za Nikoprost išče zastopnike povsod Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega ulica št. 17. Za odgovor pošljite 2 Din v znamkah. 86

Za sredstvo za pokončevanje ščurkov, miši in podgan išče zastopnike povsod Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega ulica št. 17. Za odgovor pošljite 2 Din v znamkah. 86

Za žive slike išče zastopnike povsod Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega ulica št. 17. Za odgovor pošljite 2 Din v znamkah. 86

Za udevalnike išče zastopnike povsod Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega ulica št. 17. Za odgovor pošljite 2 Din v znamkah. 86

Za razne predmete išče zastopnike povsod Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega ulica št. 17. Za odgovor pošljite 2 Din v znamkah. 86

Dnevno 200, 300 dinarjev in še več

lahko zaslužite z delom v Vašem domačem okraju. Znamko za odgovor. «Tehna» družba, Ljubljana, Mestni trg 25/1. 107

Želodčno tinkturo

preizkušeno, proti zaprtju in drugim težkočam želodca, priporoča dr. G. Piccoli, lekarnar v Ljubljani. 93
Oblastveno-koncesionirana

Zahtevajte cenik gratis in franko.

Birmanske ure za dečke
od Din 44.— naprej.

BIRMANSKA DARILA

H. SUTTNER, Ljubljana 5

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine.
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Birmanske zapetne ure, srebrna od Din 152.— naprej.
Birmanske zapestne ure, 14 Karat zlata, od Din 296.— naprej.

Zahtevajte cenik gratis in franko.

SREBRNE VRATNE VERIZICE (Colliers) od
Din 20.— naprej. ZLATNE VRATNE
VERIZICE (Colliers) od Din 85.— naprej.

Prirodno ortopedično mehanično

LEČENJE KILE

Brez operacije! Brez bolečin! Brez motenja poklica!
po nemškem državnem patentu št. 483.091
po nemškem državnem patentu št. 490.841
po avstrijskem državnem patentu št. 115.037.

Nastanitve:

CELOVEC (Klagenfurt), Hotel Janach, Bahnhof-
strasse 5, v četrtek, 26. junija, od 8. do 14. ure.
BELJAK (Villach), gostilna Lamm, Karl Fischer,
v petek, 27. junija, od 8. do 14. ure.

SPIELFELD, gostilna Koschl, v soboto, 21. ju-
nija, od 8. do 14. ure.

Po operaciji zopet pojavljajoče se kile ozdravljene po
mojih patentih.

Potrdilo:

Svojo že 3 do 4 leta staro kilo sem dal operirati v
mesecu januarju 1929, pa sem moral konstatirati, da
se je po 5 mesecih zopet pojavila. Uporabil sem pa-
tente tvrdke Wörner in morem danes po štirimesečni
uporabi potrditi, da sem kilo popolnoma ozdravil.

Tekom tega časa sem mogel neovirano opravljati
svoj vsakdanji posel, ne da bi imel pri tem kakšne
bolečine ali sicer kake težave.

Millstadt am See, 13. aprila 1930.

Gottlieb S....

Zahtevajte pojasnjujočo ilustrirano brošuro s potr-
dilo nad 2500 ozdravljenih na kili trpečih proti dvojni
poštini za odgovor.

Sklicujem se izrečno na svoja najnovejša patenta —
manjredne ponaredbe zavračajte!

Prvo in najstarejše specialno podjetje!

CARL LUDWIG WÖRNER, München 2, SW 4,
(Bayern), Schwanthalerstrasse 36.

Centrala za Avstrijo: Salzburg, Josef-Mayburger-Kai 2a.

Ako se nalezem nahoda

ali influence, kašlja
arjavosti, bruhanja
v nosih itd., tedaj
takoj vzamem za
nosljanje, grgranje
ter za obkladke Fel-
lerjev prijetno dis-
eč «Elsafuid». To
pomaga hitro in za-
neljivo! Nekoliko
kapljic na sladkorju odpravi takoj krče in sla-
bost v želodcu. Pri revmatizmu, gihtu in ote-
klinah vsake vrste mi vedno pomaga drgnje-
nje in pranje z Elsafuidom!

**Delajte tudi Vi tako —
pomagalo bo tudi Vam!**

Fellerjev Elsafuid, to že 28 let znano na-
rodno sredstvo in kosmetikum stane v lekar-
nah in vseh podobnih trgovinah: polstena
stekleničica 6 Din, dvojna stekleničica 9 Din,
specijalna stekleničica 26 Din. Po pošti najmanj
za 62 Din pri:

EUGEN V. FELLER, lekarnar
Stubica Donja, Elsafrg 360

GLASBENI INSTRUMENTI ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK

DIREKTNO
IZ
TOVARNE

GRAMOFONI
HARMONIKE

VIOLENE od Din 95— TAMBURE od Din 98— ROČNE HARMONIKE od Din 85—
MANDOLINE od Din 138— TRUMBICE od Din 305— KROMPIRNE od Din 1390—
GITARE od Din 207— KLAVIRJI od Din 120— GRAMOFONI od Din 345—

MEINEL & HEROLD, Maribor 104-B.

Kovaci!

Najcenejši koks 100 kg . . . Din 85.—

Pri večjem naročilu popust!

LJUBLJANSKA MESTNA PLINARNA.

Na ceneje se oblečete, ako kupujete gotove moške
in deške obleke domačega izdelka pri

JOSIP OLUP
LJUBLJANA, Stari trg 2

ki ima v zalogi tudi sukno in hlačvino iz svetovnoznanih
čeških tovarn ter vsakovrstne pletenine, jumperje,
jopice in perilo. 80

Prima gonilna jermena

in vse mlinsko-tehnične potrebščine vedno v zalogi pri tvrdki
CADEZ & BRUAR, Ljubljana, Kolodvorska ulica 35

DVOKOLESA — teža od 7 kg naprej

najlažjega in najmodernejšega in najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najpreprostejšega do najfinejšega modela. Izdeluje se tudi po okusu naročnika. Sivalni stroji, motorji, pnevmatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki, franko.
„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Kačlovška cesta Stev. 4.

Zahtevajte brezplačni
CENIK

14 dni na poskušnjo, ako ne ugaja se vrne denar

Elegantna

plitka, dobra in cenena ura

Din 99.—

3letno jamstvo.

Enaka ura v boljši izdelavi

Din 120.—

5letno jamstvo. 243

A. Kiffmann, Maribor 143-c

Razpošilja se le proti povzetju.

Kmetovalci berite!

Pravkar sem dobil iz
Amerike
originalne „Deering“

kosilnice

225
**obračalnike za seno, grablje, žetvene
priprave in vse nadomestne dele!**

Oglejte si tudi mojo veliko zalogo večkrat od-
likovanih poljedelskih strojev vseh vrst in razne
železnine v Ljubljani na Gosposvetski cesti št. 1

Stupica Franc